

TE D N I K

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

Leto XXV. št. 39

Ptuj, 12. oktobra 1972

Cena 1 din

Mobilizacija notranjih sil

V torek, 10. oktobra 1972 popoldne je bila razširjena seja komiteja občinske konference ZKS Ptuj, ki so ji prisostvovali sekretarji organizacij ZKS in predstavniki drugih družbeno-političnih organizacij. Najprej so se seznanili s pismom predsednika ZKJ tov. Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ. Vsebina pisma je javnosti v glavnem že znana iz vsebine pogovora tovariša Tita z urednico zagrebškega Vjesnika, ki so ga objavila vsa javna občila. Kljub temu je prav, da bralce na kratko seznanimo z njegovo vsebino.

Pismo je naslovljeno na vse jugoslovanske komuniste in organizacije ZKJ in vsebuje najbistvenejše naloge, ki so pred ZK Jugoslavije. V bistvu to niso nove naloge, temveč gre le za dosledno izvajanje tistega, kar je nakazal IX. kongres ZKJ, za izpolnjevanje sklepov 21. seje predsedstva ZKJ in akcijskega programa II. konference ZKJ. Povezano s tem pa gre tudi za izvršitev sklepov, dogovorov in stališč, sprejetih v vodstvih ZK posameznih republik in občin. Slabosti v ZK moramo odpraviti in se odločneje zavzemati za socialistično samoupravljanje, da bo delavski razred zagospodaril s celotno družbeno reprodukcijo in si zagotovil odločilno vlogo pri političnem in družbenem odločanju. Komunisti morajo dosledno voditi politiko bratstva in enotnosti ter se spopadati z vsemi nasprotniki politike ZKJ, gre torej za idejno in politično ofenzivo ZK Jugoslavije.

Tudi v Sloveniji imamo o vseh bistvenih vprašanjih jasno začrtano smer, izdelana stališča in oblikovane konkretne sklepe v Zvezi komunistov. Toda ta sprejeta stališča in sklepi se preveč počasi izvajajo; tu in tam so poskusi, da bi jih obšli ali vsaj omilili njihovo ost. V tem prelomnem trenutku ima ZK povečano odgovornost za celoten družbeni razvoj, zato se mora preobraziti v takšno revolucionarno organizacijo, ki bo zmožna svoja stališča in politiko hitro in učinkovito uresničevati, ker bo le tako utrdila zaupanje delavskega razreda in vseh poštenih delovnih ljudi. Če hoče ZK to doseči, mora maksimalno mobilizirati vse svoje notranje moči, vsakega člana; kdor pa tega noče,

VREME

do nedelje, 22. oktobra 1972.

Prvi krajec bo v nedeljo, 15. oktobra ob 13.55 uri.

Napoved: do nedelje, 15. oktobra bo lepo in vetrovno vreme. Prihodnji teden se bo sem in tja našlo nekaj ur lepega vremena. V glavnem pa bo deževno. V noči od srede na četrtek, 19. oktobra bodo nevihte. V nedeljo, 22. oktobra, bo lepo vreme.

Alojz Cestnik

izvajanje sklepov zavira ali se umika kot vojak v revoluciji, ki še traja, za je treba izključiti iz ZK.

Po prečitaniu pisma, uvodnih besedah sekretarja komiteja Franca TETIČKOVIČA in obširni obrazložitvi sekretarja medobčinskega sveta ZKS Maribor, Slavka SORŠAKA, na seji ni bilo bistvene razprave. Sekretarji organizacij ZKS in člani komiteja so jasne besede in naloge razumeli in jih sprejeli kot svoje. Soglasno je bil sprejet naslednji dogovor ptujskih komunistov:

- Vse osnovne organizacije ZKS se bodo sestale v času do 20. oktobra, mnoge so sklicale sestanke že v tem tednu, seznanile članstvo s pismom, obenem pa ocenile svoje delo, pregledale izvrševanje lastnih sklepov in si na osnovi tega zadale konkretne naloge.

- V naslednjih desetih dneh se bo komitej ponovno sestal na svoji seji, pregledal in kritično ocenil vse dosedanje sklepe, izvrševanje akcijskega programa in drugih nalog, ki jih je sprejela občinska konferenca ZKS. Enako dolžnost imajo tudi vse komisije in drugi organi občinske konference ZKS.

- Komunisti v drugih družbeno-političnih organizacijah so dolžni na seji komiteja poročati o izvršitvi sklepov, ki bi jih morali izvršiti v okviru teh organizacij, v skladu s programom občinske konference ZKS.

V naslednji točki dnevnega reda so na razširjeni seji komiteja razpravljali o tezah za III. konferenco ZKJ, ki obsegajo naloge Zveze komunistov v razvijanju aktivne udeležbe mlade generacije v izgradnji samoupravne socialistične družbe. Teze je podrobno obrazložil Dimče STOJCEVSKI, ki je bil s 1. oktobrom letos nameščen na komiteju občinske konference ZKS Ptuj kot analitik. Po razpravi so sklenili, da bodo na sestankih v organizacijah ZKS v naslednjih dneh razpravljali o tezah, skupno z vodstvi aktivov ZMS; za tem pa bo še razprava na skupni seji komiteja občinske konference ZKS, občinske konference ZMS in aktiva mladih komunistov.

Na sestankih organizacij ZKS bodo v naslednjih dneh, ob že nakazanih nalogah razpravljali še o mednarodnem položaju socialistične Jugoslavije, delegirali bodo svoje člane v občinski aktiv delavcev - komunistov, sprejeli program idejnega usposabljanja v organizacijah in obravnavali enotno akcijo za združitve zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov. Tudi v to potrebno in do kmeta pošteno akcijo se morajo komunisti dejavno vključiti. O združitvi delavskega in kmečkega zdravstvenega zavarovanja sta že razpravljala predsedstvo občinskega sveta ZSS Ptuj in komite občinske konference ZKS, jutri pa bo o tem razpravljal še izvršni odbor občinske konference SZDL Ptuj. F. Fideršek

Državni sekretariat za zunanje zadeve SFRJ

BEOGRAD

Udeleženci prve občinske konference Zveze sindikatov Slovenije občine Ptuj, ki zastopamo 12.000 delavcev ptujsk občine, smo seznanjeni z najnovejšim terorjem in nasiljem ekstremističnih sil v sosednji Avstriji, ki so uprizorile napad na temeljne pravice naše slovenske manjšine na Koroškem in najostreje obsojamo nacionalistično divjanje. Bojimo se, da se bo ponovilo dogajanje iz časov najhujšega nacističnega terorja zoper Slovence na Koroškem.

Prosimo vas, da podvzamete ustrezne ukrepe pri pristojnih organih, da tudi v našem imenu opozorite republiko Avstrijo na spoštovanje avstrijske državne pogodbe, ki zagotavlja naši manjšini med drugim tudi uporabo slovenskega jezika.

Avstrijska vlada naj odločneje zaščiti pravice naše manjšine in ostreje ukrepa ter naj onemogoči nasilje in teror nacionalističnih sil.

V Ptuj, 6. oktobra 1972

OBČINSKA KONFERENCA ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE
OBČINE PTUJ

Nova šola pri Tomažu

Učenci osnovne šole so prikazali tudi folklorno točko, ki je kljub slabemu vremenu zelo lepo uspela.

Ignac Oman ravnatelj osnovne šole Tomaž, govori na nedeljski svečanosti

Prebivalcem šolskega okoliša, posebno pa učencem in učiteljem se je končno uresničila dolgoletna želja. V nedeljo so pri Tomažu ob navzočnosti predsednika izvršnega odbora republiške izobraževalne skupnosti Ludvika Zajca in namestnika direktorja zavoda za šolstvo SR Slovenije Mirana Ružnika ter drugih predstavnikov šolskih zavodov družbenopolitičnih organizacij Ormož, občinske skupščine, projektantov ter nekaj nad 1500 domačini odprli novo šolsko poslopje.

Dosedanja šolska zgradba je bila zgrajena leta 1896 in že dolgo ni več ustrezala svojemu namenu. Železniška nesreča, v kateri je izgubilo življenje šest učencev tamkajšnje osnovne šole, je odločujoče opozorila na življenje in delo tomaževske šole. Republiška izobraževalna skupnost je z razumevanjem prevzela

(Nadaljevanje na 9. strani)

Na kaj čakajo avstrijske oblasti?

Protislovenska gonja na Koroškem spet enkrat slavi prave orgije. Pod pretezo, da gre za „ljudski odpor“ proti „diktatu“ in za obrambo pred „slovenizacijo“ Koroške, nacionalisti in „neznani“ – vsaj za pristojne oblasti – ponoči atentatorji spreminjajo deželo v nevarno žarišče, ki se ob nadaljnjem razpihovanju zelo lahko razplamti v požar, kakršen že mesece in leta divja na Irskem in je zahteval že veliko število človeških žrtev.

Za ilustracijo le dva izmed mnogih primerov:

1. Na pokopališču v Borovljah so prejšnji teden doslej neizsledeni storilci barbarsko oskrunili tamkajšnji partizanski spomenik. Na kamnih so poleg drugih žaljivih psovč pustili tudi svoj osebni „podpis“ – le da je izraz „Schweine“ še preveč časten za take izvrške človeštva, ki se v svoji očitno že patološko pogojeni protislovenski mrznji ne ustavijo niti pred pieteto pokopališč.

Ampak to je le ena plat gnusnega dejanja v Borovljah. Za drugo je poskrbel tamkajšnji župan Sorgo, ki je ukazal pomazani spomenik prekriti z vrečevino. Ali je to napravil zato, da bi sramotne sledove ponočnega vandalizma skrnil pred očmi javnosti; ali pa je hotel s svojim pravljničnim pokrivalom napraviti spomenik neviden, da ne bi več „izzival“ ubogih v tolikrat zlorabljeni domovinski zvestobi oslepelih oči (morda bi po tem receptu prekrili kar vse take in podobne spomenike ali sploh vse Slovence in koroško vprašanje bi bilo zadovoljivo rešeno za vse večne čase? Ne vemo, kaj ga je vodilo, jasno pa je, da je tudi ta ukrep značilen izraz miselnosti, ki vlada na Koroškem.

2. Posebno značilen izraz te koroške miselnosti pa so sedanji dogodki okoli dvojezičnih napisov. Desetletna gonja proti Slovencem, ki je uradni krogi v preteklosti niso le tolerirali, ampak jo tudi izdatno podpirali, rodi zdaj zle sadove. Vendar pa upor in vstaja ni šele to, kar se je zgodilo v terek zvečer v St. Vidu v Podjuni in okolici. Kajti niti ni tako važno, ali se nad uradnim dvojezičnim napisom znosi posamezen ponočni atentator, ali pa se nad njim razdijva drhal stoterih ali še več nahujskanih ljudi: v enem kot v drugem primeru gre za zavestno kršenje zakonov!

Zato ima tudi ta stvar še drugo plat. Vprašujemo pristojne oblasti, na kaj še čakajo, kako dolgo še bodo varnostni organi prekrizanih rok gledali in dopuščali, kako si neodgovorni elementi nabirajo „zasluge za domovino“ s tem, da pravno ureditev ravno te domovine zločinsko teptajo v blato?

Sicer pa je vse to le repriza dogodkov leta 1958. Takrat smo koroški Slovenci in z nami tudi mnogi razsodni pripadniki večinskega naroda opozarjali oblasti na protizakonitost šolskih štrajkov ter svarili pred posledicami, ki jih bo prej ali slej imela tudi najmočnejša popustljivost napram krogom, ki so z grožnjami, lažmi in obljubami skrbeli za primerno manipulirano „ljudsko voljo“. Niso nas poslušali, kapitulirali so pred poklicnimi hujskači, ki tudi danes iz varne anonimnosti ali celo povsem odkrito usmerjajo in vodijo gonjo proti dvojezičnim napisom.

Ali bodo oblasti kapitulirale tudi tokrat? Mar tudi zdaj ne bodo imele poguma, da bi končno enkrat napravile konec škodljivemu početju tistih splošno znanih krogov, ki z zlorabljanjem domovinskih čustev in z hujskanjem na narodnostno mrzno vedno spet vnašajo nemir in nezaupanje med naroda v deželi. Da bi nadaljnje popuščanje tem krogom lahko postalo usodno za bodoči razvoj koroške, postaja ob sedanji eskalaciji protislovenske gonje čedalje bolj jasno tudi

razsodnemu delu večinskega naroda, da niti ne govorimo o odmevu, ki ga ima današnja „koroška stvarnost“ v mednarodni javnosti.

Še nekaj dni nas loči od 10. oktobra. Ali bo ta „praznik sprave“ tudi letos izzvenel v duhu nespravljivega sovražstva do Slovencev, v znamenju nasilnega in protizakonitega negiranja njihovih pravic?

Slovenski vestnik,
6. okt. 1972

I. konferenca ptujskih sindikatov

Prejšnji petek je bila v dvorani narodnega doma v Ptujju prva konferenca zveze sindikatov občine Ptuj, ki je znova opozorila na nekatere še nerešene in nove naloge, ki jih bo treba uresničiti na področju gospodarstva in družbenopolitičnega življenja v občini. Poleg skoraj polne dvorane domačih delegatov, so se udeležili konference tudi predstavniki sosednjih hrvaških in slovenskih občinskih sindikalnih svetov, med njimi tudi Julij Planinc, član republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije.

Franc Tetičkovič, sekretar OK ZKS Ptuj je v svojem uvodnem prispevku nanizal vrsto aktualnih vprašanj in nalog, ki jih je nakazala analiza samoupravnih odnosov in uveljavljanje ustavnih dopolnil v delovnih organizacijah ptujске občine. Ta analiza je bila pred tem tudi predmet živahne razprave na skupni seji komiteja OK ZKS in predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov občine Ptuj. Ko je govoril Franc Tetičkovič o uveljavljanju ustavnih dopolnil je posebej poudarjal, da se je treba lotiti tega področja z vso politično odgovornostjo.

Zvonko Masten, predsednik OK ZMS Ptuj je razpravljal o kadrovski in štipendijski politiki v občini, ki sta še vedno v nezavidljivem položaju. Zavzel se je za tesnejše stike s študenti in dijaki že v času njihovega šolanja. V ta namen je predlagal, da bi pri skupščini občine ali pri eni izmed družbenopolitičnih organizacij zaposlili strokovnjaka, ki bi skrbel izključno za načrtnostjo kadrovske in štipendijske politiko v občini.

Stanko Debeljak, dipl. inž. iz TGA Boris Kidrič Kidričevo je razpravljal o statutih in drugih samoupravnih aktih v delovnih organizacijah. Povedal je, da niso redki primeri, ko nekatere delovne organizacije prepisujejo statute, kot učenci domače naloge.

Franc Klemenčič iz TGA Boris Kidrič je pripomnil k razpravi o samoupravnih aktih, da se v delovnih organizacijah vse preradi pohvalijo, češ imamo toliko in toliko samoupravnih aktov, nihče pa se resno ne vpraša, kakšni so ti samoupravni akti po svoji vsebini.

Vojo Veličkovič se je zavzel za zmanjševanje razmerij med najvišjimi in najnižjimi osebnimi dohodki v delovnih organizacijah. Pripomnil je, da so ta razmerja ponekod prevelika in jih je treba zmanjšati v korist

delavcev z najnižjimi osebnimi prejemki.

Franc Fideršek, tehnični sekretar komiteja OK ZKS Ptuj je razpravljal o pomanjkljivem internem obveščanju delavcev v delovnih kolektivih o vseh vprašanih, ki nedvomno zanimajo in morajo zanimati neposredne proizvajalce. Posebej zanimiv je bil njegov prispevek o vključevanju delavcev v najrazličnejše oblike samoupravljanja. Ob tem

9. tekmovanje modelarjev

Kljub deževanju je tekmovalo v nedeljo, 8. oktobra 1972 na ptujskem letališču 43 modelarjev s prostoletečimi modeli iz 14 ekip, ki so se udeležile tradicionalnega tekmovanja, namenjenega najprej aeroklubom iz severovzhodne Slovenije, tokrat pa razširjenega tudi na sosedno Hrvaško in Avstrijo. Pri letošnjem tekmovanju je čakala najboljšega modelarja zlata plaketa in pokal slovenske Štajerske, za drugo in tretje mesto pa srebrna in bronasta plaketa.

Najboljše uspehe je dosegel na tem tekmovanju Peter Ranner iz kluba v Celovcu in je dobil pokal in zlato plaketo. Od možnih 1260 točk jih je dosegel 1248, kar predstavlja odličen uspeh glede na

je dejal: „Delavcu moramo dati palico pa ne zato, da bo z njo mlátil po glavi druge, temveč takšno palico, da se bo lahko nanjo opiral. V praksi pa delamo največkrat drugače. Delavcu damo butaro vejevja, češ – palico za oporo si pa poišči sam ...“

Lahko bi našli še dolg seznam razpravljavcev, ki so s svojimi prispevki obogatili in popestrili razpravo, ki je tudi tokrat dokazala zavzetost ptujskih sindikatov za reševanje gospodarskih in družbenopolitičnih vprašanj v občini. To zavzetost je v svoji razpravi pohvalil tudi Julij Planinc, član republiške konference zveze sindikatov Slovenije.

V nadaljevanju konference so razpravljali še o kongresnih materialih za 8. kongres zveze sindikatov Slovenije in menili, da so ti dokumenti dobra osnova za nadaljnja prizadevanja slovenskih sindikatov.

Ob koncu so razpravljali še o poteku akcije solidarnosti v ptujski občini za pomoč prizadetemu prebivalstvu severovzhodne Slovenije ob letošnjih poplavah. Javno so poklicali tiste delovne organizacije, ki pomoči še niso nakazale, naj to storijo še v tem mesecu.

O prvi konferenci zveze sindikatov občine Ptuj poročamo v tej številki Tednika še v dveh drugih sestavkih. V prihodnji številki Tednika bomo objavili tudi sklepe konference.

izredno slabe pogoje tekmovanja. Drugo mesto in srebrno plaketo je dosegel Džuro Masari, državni vrhak iz Petrinje s 1206 točkami, tretje mesto in bronasto plaketo pa Branko Leskošek s 1166 točkami iz AK Celje. Ptuj je dosegel 13., 21. in 22. mesto s tekmovalci Dušanom Pečkom, Maksom Zuranom in Marjanom Varvodo.

Ekipno tekmovanje pa je dalo največ 3384 točk za ekipo iz Petrinje, ki je prevzela prehodni pokal, 3350 točk za Celovec in 2732 točk za Zagreb. Ptuj je dosegel 2455 točk.

Tekmovanja so se udeležili modelarji iz Zagreba, Petrinje, Splita, Visokega, Novoga mesta, Brežice, Ljubljane, Celja, Maribora, Ptujja, Gradca in Celovca.

Aeroklub Ptuj kot gostitelj tekmovanja je tudi tokrat dobil ugodno oceno za dobro organizacijo, prijetno vzdušje med udeleženci in za ponovno svidenje na ptujskem letališču.

J. V.

Delegati za osmi kongres zveze sindikatov Slovenije

Na prvi konferenci zveze sindikatov občine Ptuj so izvolili za osmi kongres zveze sindikatov Slovenije osem delegatov.

Ptujsko občino bodo zastopali na kongresu: Franc Klemenčič iz TGA Boris Kidrič, Kidričevo; Lizika Kunstek iz tovarne Delta, Ptuj; Francka Petrovič iz živilske industrije Petovia, Ptuj; Rudolf Serdinšek iz opekarne Zbjak; Martin Hentak iz ptujskega podjetja za popravilo železniških voz; Lojzka Gabrovec iz tovarne gumijevih in kovinskih izdelkov Sigma, Ptuj; Jože Vauptič, Mercator, poslovna enota Pannonija, Ptuj in Franc Fideršek, tehnični sekretar komiteja OK ZKS Ptuj.

OBČINSKA NOGOMETNA LIGA PTUJ

VZHOD:

GRAJENA–ROGOŽNICA 2:2;
GORIŠNICA–DOBRAVA 2:4;
STOJNCI–ZAVRC 2:4;
PTUJ–MARKOVCI 10:2;
PRVENCİ–VIČANCI 0:3;

ZAHOD:

LOVRENC–ZLATOLIČJE 3:2;
MAKOLE–GEREČJA VAS 3:0;
HAJDINA–KIDRIČEVO 10:1;
SKORBA–LESKOVEC 10:1;
DRAVINJA–PREPOLJE 3:1;

SKUPŠČINI ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA ZA ZDRUŽITEV

V četrtek, 28. septembra 1972, je zasedala skupščina zdravstvenega zavarovanja delavcev v Mariboru za mariborsko območje in se izrekla za združitev z zdravstvenim zavarovanjem kmetov. Naslednji dan se je sestala skupščina zdravstvenega zavarovanja kmetov za mariborsko regijo v Mariboru, ki je soglasno sprejela sklep o združitvi z zdr. zav. del. v enotno zavarovalno skupnost.

Odkar obstaja skupščina zdravstvenega zavarovanja kmetov še ni bilo tako mirnega, tihega zasedanja kot tokrat, kajti člani skupščine so vneto poslušali predlog; debata — kot navadno — se ni razvila, temveč so prisotni v tišini priznali predlog, za kar so bili končno grajani, zakaj se niso bolj oglašali k besedi. „Molk je znak priznanja,“ pravi pregovor, in na drugi strani: „Molk glasno govori“, da smo že zakasnili s tem, kar danes obravnavamo; kaj naj bi se dodali?

Pred nami je referendum, ki bo verjetno 19. oziroma 20. novembra, ki naj bi dokončno odločil, bo do združitve prišlo, ali ne. Npr. SO Maribor, kot najmočnejši dejavnik v tem pogledu se še ni odločil za združitev, kar je izredno bridko odjeknilo med navzočimi, da ni v naši severovzhodni metropoli razumevanja za pomoči potrebnim, ki so

danes v taki stiski, da si zaradi gospodarske strukture ne morejo iz lastnih sredstev privoščiti zdravstvenega varstva, da odklanjajo pomoč izčrpanim, dela nezmožnim, ostarelim prebivalcem našega območja.

Res je, da je z združitvijo povezan večji denarni prispevek delavskih zavarovancev, zaradi večjih stroškov, ker kmečkih zavarovancev ni mogoče višje obremenjevati. Vsak pravilno misleč član naše družbe bo priznal, da je tak izhod edino pravi, ker bo nudil vsem državljanom najnujnejšo potrebo zdravstveno zaščito. Res je tudi, če zdravstveno zaščitimo vse naše ljudi, ne koristimo s tem samo tistim, ki si zdravstvenih storitev niso mogli privoščiti in so odšli v prerani grob, temveč celotni družbi. Kdor danes nasprotuje združitvi, bo škodoval v doglednem času samemu sebi. Naš kmet je danes gospodarsko bolan in če ga ne bomo ozdravili, bo to slabo za celotno družbo. V letu 1970 je bilo preračunano za kritje večjih zdravstvenih storitev 0,62 % osebnih dohodkov na delavca; za 1973 leto je predvidenih le 0,51 %. Iz tega je razvidno, kako število delavskih zavarovancev raste, nasprotno pa je kmečkih zavarovancev vedno manj, da bo kritje te razlike iz leta v leto manjše. JM

Spričevala gasilskim podčastnikom

V soboto, 7. oktobra 1972 je bil v sindikalnem domu na Gorci zbor novih gasilskih podčastnikov na povabilo Občinske gasilske zveze Ptuj. Poveljnik Ivan Grahl, predsednik Janko Žnidarič in tajnik Martin Horvat so poudarili v nagovorih, da sta v miru in v nevarnostih domovine glavni nalogi članov in funkcionarjev gasilskih društev skupna obramba življenj in premoženja v požarnih in drugih nevarnostih iz plemenitih humanih nagibov, v nevarnostih za domovino pa iz patriotskih čustev in dolžnosti varovanja in obramba družbene skupnosti pred osvajalnimi nameni in nasiljem sovražnika. Novi podčastniki so izpolnili z opravljenim izpitom pogoje za strokovno in vzgojno pomoč gasilskim starešinom, predstavniki telesom in družbenopolitičnim organizacijam v akcijah in pri vzgoji mladega naraščanja.

Predsednik občinske gasilske zveze Janko Žnidarič je razdelil spričevala — priznanja 21 novim podčastnikom: Petru Bratuši iz Formina, Stefanu Drevensku iz Jablan, Janku Celofigi, Francu Erlaču in Jožetu Frangežu iz Jablan, Vanču Fureku iz Hajdoš, Francu Glodežu iz Hajdoš, Francu Golobu iz Sobotinc, Martinu Hentaku iz žel. delavnic, Ptuj, Ervinu Kokolu iz Ptuja, Krošel Francu, Janezu Letiču iz Zabovc, Francu Ljubecu iz Podvinc, Jožetu Lozinšku iz TAP, Alojzu Markoviču iz Bukovc, Vinku Peršuhu iz Jablan, Vladimiru Plohu iz Sobotinc, Francu Petroviču iz Podvinc, Marjanu Rampretu iz Lovrenca, Francu Rašlu iz Podvinc in Jakobu Skazi iz Slovenje vasi.

V imenu novih podčastnikov se je zahvalil občinski gasilski zvezi in

njenim organizatorjem tečajev Martinu Horvatu in predavateljem, Herbetu Zorecu in drugim za vso skrb, da dobiva gasilstvo v občini Ptuj izkušen in razgledan starešinski kader, ki dosega skupaj s članstvom uspehe v akcijah, na tekmovanjih in srečanjih. Obljubil je v imenu vseh novih podčastnikov, da bodo pomagali strokovno uposabljati in vzgajati mladi gasilski naraščaj.

Po slavnostnem delu zbora je bila skromna zakuska ob razgovorih o delu in življenju po vaseh in na delovnih mestih.

J. V.

V SKLAD ZA POMOČ

PRIZADETIM PO POPLAVAH SO OD 3. DO VKLJUČNO 9. OKTOBRA 1972 PRISPEVALI NA ŽIRO RAČUN 524-789-26 PRI PODRUŽNICI SDK PTUJ:

A) s področja gospodarstva:

66. Mercator — PE „Panonija“ Ptuj	10.000,00 din
67. Trg. podjetje „Merkur“ Ptuj	3.528,40 din
68. „Perutnina“ — obrat kooperacija Hajdina	1.759,00 din
69. Avtobusno podjetje — enota Ptuj	2.976,10 din
70. JŽ — Podjetje za popr. voz Ptuj	1.837,00 din
71. Opekarna Žabjak — Ptuj	4.000,00 din
72. Veterinarska postaja Ptuj	2.070,00 din

B) s področja negospodarstva:

73. Pokrajinski muzej Ptuj	250,00 din
74. Dom dr. M. Borštnarja Dornava	3.187,90 din
75. Občinska konferenca ZMS Ptuj	95,80 din
76. Občinsko javno tožilstvo Ptuj	208,70 din
77. Glasbena šola Ptuj	335,00 din
78. Osnovna šola Cirkovce	328,00 din
jskupno doslej nakazano:	142.182,60 din

V podjetju za popravljanje voz Ptuj so delavci posebej zbrali 3.190,00 din in jih neposredno izročili svojemu članu kolektiva, ki ga je poplava močno prizadela.

Trgatev v Jeruzalemu

Podjetje Slovenija vino — samostojni obrat Jeruzalem, Ormož je prejšnji teden v petek pričel s trgatvijo. Hladno vreme je prekinilo asimilacijo in ni več ničesar pričakovati. Kvaliteta je razmeroma slaba in tudi količinski pridelek ne bo posebno dober, ker je nekatere predele vinorodnih nasadov uničil mraz, ponekod pa peranospora.

Sočasno z začetkom trgatve so pri obratu Jeruzalem v Ormožu pričeli tudi odkupovati mošt in grozdje od zasebnikov. Po ceni 5,50 dinarjev za liter mošta odkupujejo sorte: šipon, laški rizling, muškati silvanec in mešane sorte, ki jih odkupujejo po 6 dinarjev. V tretji skupini: renski rizling, muškati otonek, traminci in burgundec odkupujejo samo grozdje. Če bi odkupovali mošt, potem bi bil po 7 dinarjev, dejansko pa se določa cena za grozdje pri 70 odstotnem izplenu 4,90 dinarjev za kg prevzetega grozdja. Tako se v primeru sort I. in II. skupine prevzema mošt in grozdje, medtem ko se v III. skupini prevzema izključno grozdje.

Poglejmo si še na kratko, kako je s trgatvijo drugod.

Ljutomersko področje prevzema letos samo grozdje. Pričakujejo, da bodo odkupili sorazmerno malo pridelka — 5 do 7 vagonov. Cena

grozdja je predvidena od 4 do 4,50 dinarjev za kg. Na ljutomerskem območju so opazili zelo močno povpraševanje po moštu s strani prekmurskih in medžurmurskih privatnih gostilničarjev, ki obljublajo mnogo višje cene.

Tudi tam je pridelek mnogo slabši od lanskega, posebno glede kvalitete. Sedanja cena starega vina se pri zasebnikih giblje okrog 12,00 dinarjev, zato je pričakovati, da bodo večje količine letošnjega vinskega pridelka ostale pri kmetih.

Dolenjsko področje ima letos, kot je videti, najboljšo letino. Na področju Bizeljskega pričakujejo odkup 100 vagonov pridelka. Glede na močno konkurenco pri odkupu se bodo cene formirale med 6 in 8 dinarjev. Najbolj močni konkurenti so zagrebški gostilničarji. Nekatere sorte letošnjega pridelka (npr. portugalka) so bile odkupljene po ceni 7,50 din.

Ptujsko področje je pričelo s trgatvijo sredi prejšnjega tedna. Vinski pridelek prevzemajo na odprt račun. Cene se gibljejo okrog 6 din. Zanimivo je, da odkup opravljajo po kvaliteti sort in ne po sladkorni stopnji. Po predvidevanjih bi naj odkupili od 10 do 20 vagonov mošta.

jr

BISTRŠKI SINDIKATI PRED 8. KONGRESOM SLOVENSКИH SINDIKATOV

V občini Slov. Bistrica se že daljše obdobje pripravljajo na 8. kongres slovenskih sindikatov, kar potrjujejo tudi številne razprave v osnovnih organizacijah sindikata kakor tudi široka dejavnost na tem področju v občinskem sindikalnem svetu.

V okviru priprav na 8. kongres slovenskih sindikatov je bila pretekli teden v Slov. Bistrici tudi volilna konferenca sindikatov občine Slov. Bistrica.

Volilna konferenca je prinesla nekatere pomembne sklepe, med njimi, da bodo na 8. kongresu slovenskih sindikatov zastopala občino Slov. Bistrico štirje delegati in član ZSS iz občine Alojz Kores. S

področja industrije in rudarstva bodo bistriško občino zastopali Stanko Robnik iz IMPOL-a in Erna Špes, PK delavka v kartonari LIO Slov, Bistrica. S področja gradbeništva in industrije gradbenega materiala so izvolili za delegata Martina Karlovčeca, VK delavca Granita Slov, Bistrica in za področje storitvenih dejavnosti Stanka Leherja, Koloniale Poljčane.

Konferenca bistriških sindikatov je tudi potrdila predlog, da za predsednika ZSS ponovno izvolijo doseďanjega predsednika Toneta Kropuška, medtem ko so za podpredsednika ponovno predlagali doseďanjega podpredsednika ZSS Jožeta Globačnika. Ob tej priložnosti so delegati bistriških sindikalnih osnovnih organizacij razpravljali in potrdili tudi predloge za vodilne sindikalne delavce v ZSS. V celoti pa je potrdila še predlog novih članov republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije.

Volilna konferenca v Slov. Bistrici se je tokrat odlikovala tudi po številnih in kar je še pomembnejše, konkretnih razpravah, ki so osvetlile vane najrazličnejša področja od šolstva, storitvenih dejavnosti, stanovanjske problematike, vprašanja zaposlovanja, življenjskih pogojev in potreb itd. V razpravi je sodeloval tudi podpredsednik slovenskih sindikatov Jože Globačnik, ki je osvetlil predvsem vlogo 8. kongresa in njegova pričakovanja v konkretnem izvajanju sprejetih nalog po kongresu.

Med najbolj perečimi problemi, o katerih so obširneje razpravljali tudi na tej volilni konferenci v Slov. Bistrici pa so bili stanovanjska problematika in prizadevanja za odpiranjem kar največjega števila novih delovnih mest v občini, da ne bi bilo več potrebno občanom iskati

(Nadaljevanje na 5. strani)

Spornih in zanemarjenih 20 km od Ptuja do Poljčan

(4. nadaljevanje)

Turnišče ni prostor za kmetijsko šolo. Šola bi morala dobiti novo poslopje kje drugje, gradič pa bi moralo prevzeti kakšno turistično ali gostinsko podjetje. V občini so torej vsi pogoji za razvoj turizma, vendar jih ne izkoriščamo. Če pogledamo naše sosedo Italijane in Avstrijce, vidimo, da poskušajo iz vsake žabje mlake razviti turistični center. Mi pa imamo precej pravih mojštrovin narave, vendar niso urejeni in uporabljeni v turistične namene. Iščemo toplo vodo za termalno kopališče. Turnišče je res najprimernejše mesto za mestno kopališče, vendar smo Ptujčani zadovoljni kar s čisto navadnim bazenom, takšnim, ki so ga imeli že stari Rimljani.

Nova cesta Zagreb-Maribor bo ptujskim gostinskim podjetjem in turizmu opeljela vsaj 80 % že tako maloštevilnih in slučajnih turistov v našem mestu. Sedanji turisti so bili največkrat naši gosti slučajno, ker jih je njihova pot peljala skozi naše mesto in so si ga med oddihom tudi ogledali. Ker sta Turnišče in Podlehnik ob novi cesti, bi ju bilo treba v najkrajšem času urediti in usposobiti za sprejem gostov, ker bodo sicer odšli iz občine ne da bi v njej kaj potrošili.

Tudi ptujski hipodrom na Zagrebški cesti pri Turnišču je bil žrtev takšne nepremišljene akcije. Danes ljubitelji konjskih dirk iz Ljubljane, Celja in ostale Slovenije potujejo v Ljutomer in drugam, kamor so Ptujčani prodali svoje konje.

Na sestankih o turizmu in njegovem razvoju v občini se postavljajo preobširni in preveliki cilji. Kako naj občina uporabi sredstva za razvoj turizma v Slovenskih goricah, oddaljenih predelih Haloz ter še marsikje drugod, ko pa še ni urejena najbližja okolica? Če uredimo objekte v Podlehniku, Turnišču in gradu Borl do take stopnje, da bo turist pripravljen v njih ostati vsaj teden dni, bodo ti objekti tvorili ogrodje turistične organizacije za druge predele. Želimo si turizma v Slovenskih goricah, imamo pa Ptujsko goro, katere freske in slike lahko najdemo v vsakem ameriškem, ruskem ali katerem drugem umetnostnem katalogu, gosta, ki pa bi si jo želel ogledati pa ne moremo prepeljati do nje in nas je celo sram, da bi ga peljali po takšni cesti. Turizem je treba prilagajati okusu gosta, kateremu je namenjen in ne okusu nas. Če tega ne upoštevamo, lahko vedno pričakujemo le neuspeh.

Se nadaljuje
PR

Predkongresne priprave

V sklopu predkongresnih aktivnosti slovenskih sindikatov je bila prejšnji teden v Ormožu volilna konferenca, na kateri so sindikalni delavci obravnavali kongresno gradivo ter izvolili svoje delegate za kongres. Konferenca se je udeležil tudi Julij Planinc, član republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije.

Razpravljalci na konferenci so menili, da je vsebina predloženih gradiv dobra startna osnova za izboljšanje sedanjega stanja in s tem seveda za nove akcijske naloge sindikalnih organizacij v prihodnosti. Še posebej so bili v Ormožu zadovoljni, ker naloge segajo na najrazličnejša področja in to od delavčevih samoupravnih pravic in delovnosti vse do skrbi za večjo socialno varnost zaposlenih z najnižjimi osebnimi dohodki. Izmed predlaganih nalog so se v Ormožu zavzeli za najkonkretnije reševanje vprašanj enakopravnega izobraževanja vseh otrok v republiki. Nujno pa je rešiti tudi vprašanje izobraževanja mladih in delavcev na delovnem mestu.

Ob sprejetju kongresnega gradiva pa v Ormožu predlagajo tudi, da se naj slovenski sindikati, posebej še republiški svet zveze sindikatov Slovenije odločno izrečejo za združevanje delavskega in kmečkega zdravstvenega zavarovanja. Na kongresu bi morali obravnavati tudi vprašanja priznavanja delovne dobe bivšim viničarjem in možnosti za povečanje minimalnih osebnih dohodkov.

Na kongresu slovenskih sindikatov, ki bo še v tem letu, bosta ormoško občino zastopala Marta Peršak iz zdravstvenega doma Ptuj, delovna enota Ormož in Ivan Hrčiča iz Slovenijavina – samostojnega obrata Jeruzalem, Ormož. Potrdili so tudi kandidate za republiški svet

in nadzorni odbor zveze sindikatov Slovenije. V Ormožu tudi predlagajo, da naj Tone Kropušek ostane predsednik republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije. jr

OSREDNJA SLOVESNOST OB 400-LETNICI KMEČKIH UPOROV BO SPOMLADI

Iniciativni odbor pri OK SZDL Slov. Bistrica za pripravo in izvedbo praznovanja 400-letnice kmečkih uporov na Slovenskem in Hrvaškem je pred kratkim sklenil, da bo osrednja slovesnost obletnice kmečkih uporov prihodnje pomlad.

Kljub temu pa bodo prve proslave in svečanosti že v teh dneh v vseh večjih naseljih in krajevnih skupnostih bistriške občine in bodo trajale vse do konca leta. Proslave bodo dopolnjevali z bogatimi kulturnimi programi. Posebno pozornost namenjajo posvetiti dogodkom izpred 400 let, ki jih bodo osvetlili najbolj znani slovenski zgodovinarji. Pevska društva bodo ob teh priložnostih predstavila obiskovalcem številne puntarske pesmi.

Osrednja proslava bistriške občine bo na gradu Štatenberg pri Makolah, povezana s posebno razstavo „400 let kmečkih uporov na Slovenskem in Hrvaškem“ spomladi prihodnje leto.

Organizator OK SZDL bo v sodelovanju s kulturno skupnostjo občine to svečanost združil s podelitvijo priznanj OF najzaslužnejšim družbenopolitičnim delavcem. Ob tej priložnosti bodo odkrili na gradu Štatenberg spominsko ploščo ob 400-letnici kmečkih uporov.

VH

HAJDINA V SREDIŠČU POZORNOSTI ARHEOLOGOV

V času našega obiska na gradbišču nove ceste so izkopali glavo leva iz pohorskega marmorja.

Večkrat smo poročali, da je področje Hajdine silno bogato z arheološkimi najdbami, ker vedno, ko odstranijo vrhnje plasti zemlje, odkrijejo kakšne silno pomembne

dan od poneideljka na gradbišču in da so v tem času vedno izkopali kaj novega in zanimivega. Pod zemeljskimi plastmi so našli na rimske grobove z žganimi in skeletnimi

Zorka Šubičeva opazuje izkop levove glave, ki so jo našli v času našega obiska.

izkopanine.

Dela na cesti Macelj-Ptuj se približujejo koncu. V zadnji fazi, ko gradijopodvoz v Hajdini, so pri odstranjevanju zemlje spet našli na več zelo zanimivih ostankov nekdanjega življenja.

Ko smo se v petek mudili na gradbišču, smo tam našli ekipo pokrajinskega muzeja iz Ptuja, ki jo sestavljajo prof. Zorka Šubič – kustodinja in Janez ter Stanko Gojkovič – preparatorja. Zmotili smo jih sredi dela in zaprosili za kratek razgovor. Zorka Šubičeva nam je povedala, da je ekipa vsak

pokopi. Našli smo žare s pepelom pokojnikov in razne pridelke kot hrano, denar in obleke. To so pa po takratnem verovanju dali pokojniku ob pokopu v prepričanju, da bo potreboval na drugem svetu. Že takrat se je pojavljala socialna diferenciacija, saj so žare v različnih grobovih, iz česar sklepajo, kakšen položaj je imel pokojnik.

Silno veseli so bili, ko so našli na zaobljubni kamen iz pohorskega marmorja, posvečenega rimskemu bogu Silvanu. V petek, v času našega obiska, so rešili zemeljskega objema levjo glavo, na kateri se jasno vidi lepo oblikovana griva.

Nekaj metrov proč od kraja, kjer so sedaj izkopali te pomembne delce nekdanje rimske kulture, se pričinja že naselbina. Vse to pa je ob nekdanji cesti Poetovio – Celeia.

Prepričani smo, da bodo vneti arheologi prisvojeno delo, če jim seveda ne bo ponagajalo vreme, našli še mnogo zanimivosti. O tem vas bomo še obvestili. Zorki Šubičevi in njenima sodelavcema, Janezu in Stanku Gojkoviču želimo pri delu še mnogo uspehov.

Tekst in foto: S. S.

Odkritje spomenika padlemu kurirju Ivanu Kravosu v Božjem

Spominski posnetek nekdanjih borcev NOB, udeležencev slavlja v Božjem, ob spomeniku padlega tovariša

Preteklo nedeljo, 1. oktobra 1972 je bilo pri planinski vasi Božje na oplojniškem Pohorju veliko slavlje, ki so se ga razen večjega števila domačinov in prebivalcev Oplotnice in okolice udeležili še predstavniki ZB občine Slov. Bistrica in nekdanji borci NOB s tega območja. Med gosti so bili še predstavnik OO ZB Ajdovščina, rojstnega kraja Ivana Kravosa, borci iz Slov. Gradca in prva mladinska sekretarka v Božjem

in pozneje v času NOB sodelavka v bolnici „Košuta“, Veronika Obrovnik.

V kulturnem delu programa sta nastopila moški pevski zbor iz Oplotnice in pevski zbor osnovne šole Oplotnica. Dosedanji spomenik je zamenjal nov prav na mestu, kjer je padel partizanski kurir Ivan Kravos 28. oktobra 1944. leta pod nemškimi streli.

Foto in tekst: Viktor Horvat

OB 30 LETNICI USTANOVITVE ZVEZE PIONIRJEV JUGOSLAVIJE

Za premislek je bila dana samo ena minuta. Za posamezne odgovore pa je bilo še to preveč

V okviru praznovanja 30-letnice Zveze pionirjev Jugoslavije so se že daljše obdobje na vseh osnovnih šolah občine Slov. Bistrica v različnih oblikah seznanjali s prehojeno potjo te organizacije in njeno vlogo danes.

Na šolah pa se niso zadovoljili samo s pridobljenim znanjem v okviru učiteljevih predavanj ali pripovedovanj, ampak so se odločili svoje znanje na tem področju tudi medsebojno preizkusiti. V vseh šolah so pripravili ekipna tekmovanja z osnovno temo Zgodovina pionirske organizacije in njena udeležba v NOB. Najboljše ekipe iz posameznih šol so se uvrstile v občinsko tekmovanje, ki je bilo v petek, 29. septembra 1972 dopoldne v Domu kulture Slov. Bistrica. Ob tej priložnosti je bila osrednja proslava 30-letnice ustanovitve Zveze pionirjev Jugoslavije, katere se je udeležilo veliko število učencev iz vseh osnovnih šol v občini.

Kviz oddaje se je udeležilo 7 ekip, ki so jih sestavljali učenci in učenke

od 4. do 7. razreda posameznih šol. Ekipe so odgovarjale na vprašanja: NOB na področju občine Slov. Bistrica, spoznavanje zgodovine pionirske organizacije, spoznavanje mladinske literature iz NOB, spoznavanja programa in vsebine dela Zveze pionirjev.

Na letošnjem kvizu je pokazala največ znanja ekipa iz šole v Laporju, ki se je s to zmago uvrstila med ekipe, ki bodo tekmovale v finalnem republiškem tekmovanju. Za uspeh so zaslužni učenci kakor tudi učiteljici Magda Kavčič in Vida Lipoglav, ki sta za seznanjanje učencev z življenjem in delom pionirjev izkoristili vsako, še tako majhno priložnost. Uspeh zares ni mogel izostati.

Drugo mesto je osvojila ekipa šole Pohorski odred iz Slov. Bistrice, tretjevrščena pa je bila ekipa iz Oplotnice.

Osrednjo slovesnost v Slov. Bistrici so dopolnili Tone Ulrih—Kristl s pripovedovanjem o Pohorskem bataljonu in TIS s predvajanjem filma o dnevu mladosti. Viktor Horvat

V Leskovcu so ponovno prijeli za krampe in lopate

Minilo je samo nekaj mesecev, kar so se prebivalci Leskovca iz krajevne skupnosti Pragersko prvič spogledali z asfaltno cesto skozi svoje naselje in že so ponovno potegnili na svetlo krampe ter lopate. Tokrat so se odločili za podaljšek ceste.

Prvi uspeh, ki je nastal kot rezultat prizadevanj večjega števila prebivalcev Leskovca je vzbudil željo, da bi začeto delo dokončali tudi na preostalem delu ceste, česar prej niso nameravali pa jih je k takšni odločitvi spodbudil uspeh akcije asfaltiranja skozi vas v dolžini okoli 800 metrov.

V drugi fazi nameravajo asfaltirati še cesto v dolžini enega kilometra, s čimer bi povezali svoj kraj s cesto Slov. Bistrica—Pragersko. Svojo odločitev so te dni pričeli uresničevati. Tako je, predvsem ob nedeljah mogoče opaziti na tej cesti večje število krajanov, kako s krampi in lopatami že pripravljajo teren za gramoziranje in poznejše asfaltiranje.

Prebivalci Leskovca pa svoje prizadevnosti ne kažejo samo z orodjem v rokah, ampak so kljub slabemu materialnemu stanju tamkajšnjih gospodinjstev že v prvi akciji segli globoko v svoje žepke, kar še posebno velja za domačije ob cesti. Tako so za prvi del asfaltiranja cestišča s samopriskom zbrali 5 milijonov in 200 tisoč SD. Vsak član družine pa je opravil še po 20 udarniških ur. Svoj delež je v obliki kredita (3,5 milijona SD) primaknila tudi Ljubljanska banka, podružnica Slov. Bistrica, medtem ko je Skupščina občine Slov. Bistrica prispevala dodatna 2 milijona.

Te dni so v polnem zamahu dela na pripravi cestišča za gramoziranje v drugem odseku, to je v dolžini enega kilometra. Vaščani so se obvezali, da bodo opravili vsa težja in zemeljska dela sami s prostovoljnimi delom. Okoli 350 prebivalcev, kolikor jih prebiva v Leskovcu in krajih ob cesti, se je enotno odločilo, da bodo razen finančnih sredstev tudi za dela na tem odseku prispevali po 30 udarniških ur. Ker je drugi del ceste večkrat ogrožen pred poplavi, bodo sedaj v dolžini 250 metrov cestišča zvišali za okoli 70 cm. Do sedaj je bilo za obnovo in asfaltiranje ceste druge

faze vloženih nad 1 milijon SD in opravljeno okoli 350 udarniških ur. To pa — je komaj začetek. Vse organizacije v kraju so sklenile, da bo za gradnjo drugega dela ceste vsako gospodinjstvo prispevalo 2000 ND. V ta prispevek pa bo vključil tudi Zg. Log, katerega prebivalci tudi uporabljajo to cesto. Domačini pričakujejo tudi za ta odsek ceste že obljubljen finančna sredstva od občinske skupščine. Ker jim bodo ta sredstva veliko pripomogla v njihovih nadaljnjih prizadevanjih, so prepričani, da jih bodo tudi kmalu dobili.

Za drugi del asfaltiranja bodo potrebovali še 12 milijonov SD. Dosedanji prvi prispevki domačinov nudijo lepe izgledne, da bodo potrebna sredstva zbrali, saj posamezniki prispevajo tudi več, kot je bilo dogovorjeno. To kaže tudi izredno željo, da se končno tudi oni vključijo v asfaltno omrežje cest.

Pričakujejo, da bodo do konca letošnjega oktobra pripravili (gramozirali) cesto tako, da bodo lahko že prihodnjo pomlad ta del asfaltirali. Kako zavzeti so prebivalci Leskovca za svoj kraj in njegov lepši videz kaže tudi podatek, da že sedaj govorijo o asfaltiranju ceste, ki povezuje Leskovec s Starim Logom. Vključiti pa se nameravajo tudi v občinsko tekmovanje za najlepše urejeno okolje in naselje.

Vsa ta prizadevanja so plod vseh krajanov, med katerimi pa velja poudariti zasluge, ki jih imajo domačini Alojz Krlhjanjo, Matija Jerič in Alojz Lorber, ki razen sodelovanja v vseh akcijah skrbijo tudi za organizacijsko plat.

VH

BISTRISKI SINDIKATI PRED 8-KONGRESOM SLOVENSКИH SINDIKATOV

Nadaljevanje s 3. strani
zaposujete izven meje občine ali pa tudi zunaj meja Jugoslavije.

Za novega člana ZSS so iz bistriske občine predlagali Stanka Robnika iz IMPOL-a Slov. Bistrica. Sklenili so tudi, da se pričnejo ali nadaljujejo v vseh OOS bistriske občine razprave o pripravah na 8. kongres ZSS. Vse predloge in pripombe bo na svoji predkongresni seji zbral Obč. SS.

Viktor Horvat

Akcija solidarnosti v TGA ni bila preveč uspešna

Čeprav smo v zadnji avgustovski številki Tednika poročali o tem, da tudi delovni kolektiv tovarne glinice in aluminija sodeluje v akciji solidarnosti za prizadete v poplavih, smo dolžni o tem spregovoriti še nekaj besed, ki pa ne bodo preveč spodbudne za TGA, od katere se je nedvomno pričakovalo kaj več. Čeprav ni dokončnih rezultatov te „AKCIJE SOLIDARNOSTI“, pa je že gotovo, da so bili rezultati pod pričakovanjem. Tako so v nekaterih organizacijah združenega dela delavci povsem razumeli pomen te solidarnostne akcije in se številčno še kar lepo odzvali pozivu sindikalne organizacije, ki je vsekakor storila vse, kar je bilo v njeni moči, da bi ta akcija stekla kar najboljše, drugod pa so smatrali to pomembno akcijo zamanj važno. Naj bo tako ali drugače, povsem jasno je, da se

pretežna večina v TGA ni izkazala v akciji solidarnosti, ki bi za prizadete vsekakor veliko pomenila, saj so od poplav hudo prizadeti prebivalci v tem trenutku pričakovali pomoč od tistih, ki jih ta elementarna nesreča ni prizadela. Res je, da je akcija izvedena na prostovoljni bazi, na humanosti in razumevanju tistih, ki bi naj pomagali prizadetemu prebivalstvu, da vsak posameznik razpolaga s svojim denarjem, da ga prav nihče ne more prisiliti, da bi kaj prispeval, vendar moramo žal ugotoviti, da ni bilo pričakovane solidarnosti in tiste pomoči, s katero bi si nekatere hudo prizadete družine še do zime postavile spet svoje domove in da bi si s najnujnejšimi sredstvi nabavile najpotrebnejše za ozimnico in podobno.

F. M.

Primorski poslanci v Ormožu

Člani obalne sekcije regionalnega kluba poslancev primorskih občin so se minuli petek in soboto odzvali vabilu regionalnega kluba poslancev podravskega občin in prišli k nam na obisk. Skupina dvanaestih

darskih organizacij, so se gostje zanimali predvsem za vprašanja šolstva, socialne politike, zaposlovanja in štipendijske politike v občini.

Poslanci in gostitelji so si nato

Poslanci pri ogledu tovarne Jože Kerenčič

poslancev primorske regije (je obiskala tudi občino Ormož).

V dvorani delavske univerze v ormoškem gradu je goste pozdravil in jim zaželel prijetno bivanje predsednik občinske skupščine Franc Novak. Obenem je gostom v nekaj besedah predstavil gospodarski položaj občine Ormož. V prostem razgovoru, ki so se ga udeležili tudi vsi predstavniki družbeno političnih in nekaterih gospo-

ogledali novi obrat tovarne Jože Kerenčič. Tu je obiskovalce sprejel direktor tovarne Milan Ritonja in na kratko orisal, kaj v tem obratu delajo. Gostje so si z velikim zanimanjem ogledovali proizvodnjo in hoteli vedeti tudi nekatere podrobnosti. Delovni kolektiv je poslancem pripravil tudi skromen, a pristen sprejem. Tu je tekla beseda o likvidnosti, razvojnih pogojih, izobrazbeni strukturi zaposlenih itd.

KRVAVI OKTOBER V KRAGUJEVCU

Enaintrideset let je minilo od zverinskega pokola v Kragujevcu, ko so pripadniki Whermachta pod vodstvom avstrijskih oficirjev v dneh 16. in 18. oktobra postrelili okoli 6000 talcev. Streljanje je izvršil 748. infanterijski regiment. Zgodovina je ta gnusni zločin najprej pripisala SS enotam, pozneje pa se je dokazalo, da pri tem niso sodelovali.

Enaintrideset let je bilo potrebno, da se je pokol v Kragujevcu vsaj nekoliko pojasnil in zasluge za to pripadajo slovitemu ing. Simonu Wiesenthalu iz Dunaja, ki vodi poseben urad in organizacijo za boj proti nacističnim zločincem iz druge svetovne vojne. Wiesenthalu je pred leti uspelo ujeti in pripeljati na izraelsko sodišče Eichmanna, enega glavnih krivcev za pokol Židov.

Wiesenthal je povedal, da mu je uspelo zbrati mnogo dokaznega gradiva o kragujevškem pokolu. Tožilstvu v Avstriji je predal seznam štiridesetih oficirjev, ki so sodelovali

pri tem pokolu. Večinoma so to Avstrijci, nekaj je tudi Nemcev. V breme obtoženih je priloženih tudi nekaj vojaških dnevnikov, ki opisujejo to nečloveško dejanje, tako preprosto, kot da bi šlo za lov na divjad, je izjavil Simon Wisenthal.

Wiesenthal se je tudi pritožil glede slabega sodelovanja Jugoslovanskega dokumentacijskega centra z njegovo organizacijo. Pravi, da je v Beogradu zelo težko priti do podatkov o vojnih zločincih, niti ne kažejo velike želje po sodelovanju. Povedal je tudi, da mu Slovenija nudi večjo podporo in da pri nas ni težko priti do podatkov o tistih, ki so po vojni ušli kazni za njihova nečloveška dejanja.

Koliko je točno število padlih talcev, ki so jih v dveh dneh postrelili v Kragujevcu, še danes ni znano; nekateri preživeli pravijo, da jih je bilo več kot 6000, kot govori prvotno poročilo.

NAČRTNO STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE večji proizvodni uspehi

Da strokovnemu izobraževanju delavcev pripisujemo vse večji pomen, lahko danes zasledimo že skoraj na vsakem koraku, saj vsak dan že lahko slišimo komentarje o doseženih proizvodnih uspehih v delovnih organizacijah, ki so posvetile primerno pozornost strokovnemu izobraževanju svojih delavcev. Tudi tovarna glinice in aluminija ima že vrsto let v okrilju kadrovskega socialnega sektorja lastni izobraževalni center, ki je namenjen strokovnemu izobraževanju delavcev. V minulih letih je ta center omogočil že mnogim zaposlenim kvalifikacije od gliničarjev, elektrolikerjev do ključavničarjev, ki so si pridobili znanje, ki ga sedaj koristno uporabljajo na svojih delovnih mestih. Ne bi mogli trditi, da izobraževanje center ni dosegel lepih uspehov, vsekakor pa je v zadnjem času že opaziti določeno nezanimanje za tečaje za polkvalificirane,

kvalificirane in visokokvalificirane delavce kemijske in metalurške stroke. Pred mesecem je izobraževalni center razposlal v organizacije združenega dela prijavnice v ustrezne tečaje za pridobitev kvalifikacij, ki so v podjetju najpomembnejše v proizvodnji, vendar ni toliko prijavitelcev, ko so pričakovali kljub temu, da je še precej delavcev, ki še vedno nimajo zahtevane strokovne izobrazbe za delovna mesta, ki jih zasedajo. Vsekakor bo že v naslednjih dneh izobraževalni center v TGA spet zaživel, ko bo sprejel nove proizvajalce, ki si želijo pridobiti potrebno strokovno znanje in ki vidijo potrebo po izobraževanju. Vsekakor bo treba skrbeti za to, da bodo vsa delovna mesta zasedena s kadri, ki imajo potrebno strokovno znanje, saj je le tako moč v bodoče biti kos vsem proizvodnim nalogam.

M. F.

Dan artilerije v Slov. Bistrici

Dan artilerije, 7. oktober so v garniziji „Pohorski bataljon“ v Slov. Bistrici pričeli praznovati že nekaj dni poprej, kar se je kazalo v njihovi kulturno-umetniški pa tudi športni dejavnosti. Osrednja slovesnost je bila pretekli četrtek v prostorih vojaškega kluba. Svečanosti so se razen vojakov in starejših udeležili tudi predstavniki OK ZMS Slov. Bistrica, s katerimi garnizija vsa leta uspešno sodeluje.

Člani vojaškega kluba so ob tej priložnosti pripravili bogat kulturni in zabavni program, v katerem so sodelovali številni pripadniki JLA, orkester garnizije in zabavno glasbeni kvintet „Tone Celan“ iz Slov. Bistrice.

V soboto pa so se v dopoldanskih urah na igrišču garnizije pomerile ekipe garnizije in OK ZMS Slov. Bistrica v malem nogometu, odbojki in šahu za prehodni pokal „7. oktober“. Ta pokal, za katerega so letos prvič tekmoval ekipe JLA in bistriške mladine, je osvojila garnizija. V večernih urah pa je bil v Domu JLA Slov. Bistrica družabni večer, ki so se ga razen starejših udeležili tudi številni najvidnejši družbeno politični delavci občine.

V soboto dopoldne pa je bila v klubu garnizije JLA odprta razstava, posvečena razvoju artilerije od začetka do zadnjih dosežkov.

Foto in tekst: Viktor Horvat

Ptujske delavske športne igre

Letošnje tekmovanje se je pričelo v septembru in bo končano koncem maja naslednjega leta. V igre je zajetih 1000 delavcev, ki tekmujejo v naslednjih panogah: nogomet, rokomet, košarka, namizni tenis, šah, kegljanje in streljanje z zračno puško.

Predsednik letošnje tekmovalne komisije je Ivo Klarič, uslužbenec podjetja TAP. Stroške ekip, ki tekmujejo, krijejo delovne organizacije, katere ekipe zastopajo. Stroške sodnikov in prireditve krije občinski sindikalni svet. Tekmovanja se vršijo po ustaljenih tekmovalnih predpisih za vse športe, le pri točkovanju je izjema. Ekipe, ki neupravičeno izostane s tekmovanja izgubi za vsako takšno srečanje po eno točko. Tekme so med tednom v popoldanskih urah na igriščih športnih društev.

Rokomet:

1. TAP	3 3 0 0 52:14 6
2. TVI	4 2 1 1 37:27 5
3. Podlehnik	3 2 1 0 37:27 5
4. Sigma	2 2 0 0 35:18 4
5. TGA	3 2 0 1 52:37 4
6. Elko	3 1 0 2 39:21 2
7. Izbira	4 1 0 3 43:57 1
8. Vinko Reš	2 0 0 2 15:29 0
9. Mercator	3 0 0 3 20:71 0
10. DES	4 0 0 4 28:58 1

Nogomet:

1. TAP	5 4 1 0 39:13 9
2. KK	5 4 0 1 27:17 8
3. TGA	5 3 1 1 24:14 7
4. DES	5 3 0 2 34:21 6
5. Sigma	5 2 1 2 27:23 4
6. Elko	5 2 0 3 35:21 3
7. TVI	5 2 0 3 22:30 3
8. Izbira	5 1 1 3 17:38 3
9. Mercator	5 1 0 4 17:36 2
10. O. Meglič	5 1 0 4 12:41 2

Toplejši časi za vzhodni del Sl. Bistrice

Te dni končujejo delavci Gradbenega podjetja Granit iz Slov. Bistrice zgradnjo nove toplarne pri občinski

da bo ogreval vse javne zgradbe v vzhodnem delu mesta. Gradnja toplarne bo veljala okoli 1.200.000

Toplarna ob koncu gradnje

skupščini v Slov. Bistrici. To pa bo pomenilo toplejše, sicer hladne jesenske in zimske dneve, v prvi fazi samo za stanovanjce in obiskovalce Doma upokojevalcev in stare osnovne šole v Slov. Bistrici.

To pa je samo začetek vloge tega objekta, ki je zgrajen z namenom,

din, financirali pa jo bodo vsi uporabniki. Predvidevajo, da bodo, kolikor ne bo večjih odstopanj v gradnji, z tretjem objektom iz prve faze (Doma upokojevalcev in staro osnovno šolo) pričeli v drugi polovici letošnjega oktobra.

VH

JOŽE MAR:

Formin in Forminci

(1. NADALJEVANJE)

Da so se ravno tu ustavili, je bilo v njihovi naravi, ker so najraje zasedali najvažnejše, najlepše in najboljše in če kolikor toliko urejene kraje, take, ki so bili tudi že prej naseljeni. Saj je danes vsak raje kupi že narejeno hišo kakor tako, ki bi jo bilo treba šele planirati in zidati.

Stara resnica je, da so se vsi narodi, ki so nekđaj potovali iz kraja v kraj, pomikali navadno ob rekah navzgor ali navzdol, kakor je pač voda tekla. To je razumljivo že iz razloga, ker takrat še ni bilo modernih asfaltiranih cest in poti pa tudi ne železnic, saj so takrat šele začeli spoznavati železo. In ker najbrž tudi niso radi lazili in plezali na hribe in čez nje, planinskih društev še ni bilo, ki bi jim markirala poti, so se bregov izogibali in raje hodili po ravninah in dolinah. Nekateri pa so se že takrat vozili z ladjami, čolni in splavi po vodah, saj je to bilo že tedaj bolj praktično in manj utrudljivo tudi za prenašanje tovorov, ki so jih vsekakor imeli s seboj, saj še danes hodijo naše ženske k Mariji Bistrički s cekarji in culami.

Ker vse vode po vsem svetu tečejo navadno po dolinah in ne po hribih in vrhovih ali po vrhovskih hribih, so tudi stari narodi potovali po dolinskih ravninah ob vodah. Zato mislim po pravici, da so hodili tudi ob Dravi navzgor. Ko so nekega

večera prišli do izliva Pesnice nekoliko višje od Ormoža, so se nalašč zmotili in šli ob Pesnici do Formina. Za poznejše popotnike, Turke, Avare, Hune, Madžare in Kruce in Slovence je pa celo zapisano, da so hodili ob Dravi in jo mahali prek Maribora gor na Koroško in Tirole, celo na Bavarsko so malo pogledali. Tudi ob Muri in Rabi so hodili navzgor do Bruka in Dunaja.

Zgodovina še pripoveduje, da je Grk Jazon s svojimi argonavti potoval navzgor po Donavi in je v Beogradu zavlil v Savo. Po Savi je prišel prek Ljubljane ob Ljubljanici do Vrhnike, kjer je moral zaradi zmanjkanja vode svoje potovanje končati. Zato bi ne bilo preveč predržno domnevati: Če so ti argonavti prišli po Donavi lahko do Beograda in nato še na Vrhniko, zakaj bi ne mogla druga partija z Jazonovim bratom Tizonom iti po Donavi še višje gor do Osijake in priti tam v Dravo ter po nji še do Pesnice in po nji na Formin? Saj je to bila enaka pot kot za prvo partijo: Donava—Sava—Vrhnika: Donava—Drava—Pesnica—Formin! Zakaj zgodovina tega ne pove? Kot obdravski človek vidim v tem zgodovinsko pomanjkljivost, nedogmanost in omalovaževanje, česar si Forminci nismo zaslužili. In tako s to ugotovitvijo ta del zgodovine popravljam in dopolnjujem.

Nadaljevanje prihodnjč

Zabavišni prostor in tehtnica že prihodnje leto preteklost

Še zadnjič služi ta prostor zabavi pa tudi tehtnici so dnevi šteti.

Pred okoli 20 leti so se prebivalci Slov. Bistrice odločili zgraditi dom kulture. Rečeno storjeno, toda že pri gradnji temeljev se je nekaj zataknilo in vse je obstalo. Vse do pred nedavnim je tako ostal prostor, namenjen kulturnemu domu, neizkoriščen, oziroma so na njem našli mesto odpadni avtomobili, največkrat pa tudi večjih kupov smeti nihče ni odstranjeval. Kolikor je še tam ostalo prostora, so ga od časa do časa zasedeli potujoči cirkusi.

Pred kratkim sta Občinska skup-

ščina Slov. Bistrice in vodstvo Trgovskega podjetja „Zarja“ iz Maribora, ki ima na območju mesta že nekatere svoje poslovalnice, podpisali pogodbo o prodaji tega zemljišča temu podjetju, ki bo po zagotovitvah že prihodnje leto pričel z gradnjo sodobne blagovnice, restavracije in štiristeznega kegljišča.

Kaj pomeni takšna pridobitev za mesto Slov. Bistrice, ni treba ob pomankljivi izbiri v trgovinah poudarjati.

Foto in tekst: VH

PRETEPEI

V ormoških lokalih so pretepi dokaj pogost pojav. Zagotoviti red in mir je nedvomno izredno težko, še posebej, če so prisotni že „nekoliko nadevani“. Pustimo sedaj zakone, ki govorijo, kako je treba napraviti oziroma skrbeti za mir in si raje oglejmo naš nečloveški odnos.

Bilo je v neki gostilni. Natakarcica je zaradi poznih ur opozorila pijano družbo, da bo treba počasi razmišljati o poti proti domu. Eden izmed „junakov“ se je nato dvignil in ob spremljavi „primernih“ izrazov natakarcico udaril po ustih tako, da ji je poškodoval zob in ranil ustnico. Razumljivo, zadeva bo doživela epilogo pri sodniku za prekrške, toda to ni rešitev za probleme, ki se pojavljajo iz dneva v dan. Kako ukrepati in kaj storiti, se bodo morali zmeniti vsi turistični delavci Ormoža. Ukrepi bodo morali biti učinkoviti in hitri.

jr

voznikom Viktorja Copi iz okolice Zidanega mosta in Franca Laha iz Maribora zaradi tesnega prehitavanja. Oba sta peljala proti Ptujju. Copi je neprevidno prehitel in zadel v Lahov avtomobil, ki je vozil pred njim. Telesnih poškodb ni bilo, materialne škode pa je za 1.000 dinarjev.

PEŠEC PRED AVTOMOBIL

V vasi Libanja pri Ivanjkovcih se je na cesti II. reda pripetila prometna nesreča zaradi neprevidne hoje pešca.

Blaž Kirič, invalidski upokojenec iz Mihovec je šel po cesti sem in tja v smeri proti Ormožu. V vasi Libanja mu je nasproti pripeljal voznik tovornjaka s prikolico Josef Machier, avstrijski državljan. Voznik je opazil pred sabo pešca negotove hoje, zato je pričel zavirati. Pešec je med tem že prišel na levo stran cestišča in tako voznik tovornjaka več ni mogel nesreče preprečiti. Pešec je pri trčenju dobil zelo hude telesne poškodbe in so ga odpeljali v ptujsko bolnišnico. Materialne škode ni bilo.

jr

VOZIL BREZ DOVOLJENJA

V Trgovišču pri Veliki Nedelji se je na cesti I. reda pripetila lažja prometna nesreča zaradi neizkušnosti voznika.

Voznik osebnega avtomobila Alojz Bizjak iz Ormoža se je peljal v smeri proti Ptujju. Avtomobil, v katerem sta bila tudi njegova dva otroka, je opravljal brez voznškega dovoljenja. Zaradi neizkušnosti je v Trgovišču na ravnem delu ceste zapeljal v občestni jarek.

Škode je za 10.000 din.

Kako dolgo bodo Bistričani še čakali na tržnico?

Vprašanje urejene tržnice se postavlja v Slov. Bistrici že vrsto let, posebno glasne pa so ob tem gospodinjje, saj se morajo sedaj zaradi nakupovanja sprehoditi od trgovine do trgovine in večkrat na koncu svoje poti ugotavljajo, da je bil to le brezuspešen sprehod. Tiste, katerim pa je ta ali oni dan le uspelo uresničiti jedilnik za svojo družino pa z ogorčenjem ugotavljajo, da bi za isti denar ali celo manj nakupile v drugih slovenskih krajih bolje. Na prste bi lahko prešteli dneve, ko je mogoče v mestu kupiti sadje ali zelenjavo prve vrste ali po nižji ceni kot drugje.

To je tudi osnovni vzrok negodovanja občanov, predvsem pa gospodinj, ki se s tem problemom srečujejo skoraj vsak dan, ko glasno

vprašujejo, kdaj in kje bodo postavili mestno tržnico.

Pred leti je bilo slišati, da bo krajevna skupnost v središču mesta uredila ta prepotreben objekt, vendar je ostalo samo pri zamisli.

Sedanja, prav gotovočasna rešitev tega vprašanja nikakor ni v čast mestu, saj stoji ob samem vходу v njegovo središče nekaj stojnic, z ne ravno urejenim okoljem. Še posebej, ker so le-te postavljene samo 5 do 10 metrov od glavne ceste Maribor—Ljubljana in niso prodajni artikli zaščiteni pred prahom in izpušnimi plini.

Meščani kot krajevna skupnost bodo morali čimprej poiskati rešitev vprašanja tržnice v svojem mestu.

Foto in tekst: VH

TRČIL V HIŠO

Na Kogu se je na občinski cesti pripetila prometna nesreča zaradi neprimerno vožnje. Jože Zabukovšek iz Maribora se je z osebnim avtomobilom prehitro peljal, zato ga je zaneslo s ceste v bližnjo hišo. Telesnih poškodb ni, materialne škode pa je 4000 dinarjev.

jr

NEPREVIDNO PREHITEVAL

V Trgovišču, na cesti I. reda se je pripetila prometna nesreča med

Takšna, čeravno samo časna rešitev, ne more biti ponos Slov. Bistrice. Pred sto in več leti so v hodu v naselja posevali posebno pozornost, v Slov. Bistrici pa ga označujemo s kramarstvom.

Matere, znate ceniti njen trud?

Po napornem delu s pacienti jo čaka še kup medicinske administracije.

Ime dr. Ljube Neudauer vsakemu od mladih Ptujčanov nekaj pomeni in pove. Julija je minilo 20 let od takrat, ko je kot mlada zdravnica oblekla belo haljo in se sprijela z življenjem in smrtjo svojih pacientov. V tem času, ki je za zdravnika dolga doba, je šlo skozi njeno ordinacijo nešteto otrok, od dojenčkov, do prvošolčkov. Prihajali so bolni, odhajali so, če ne že zdravi, pa vsaj z upanjem, da bo kmalu bolje.

Najbrž ni matere, ki je ne bi prosila za pomoč, saj je kot specialist pediater gonilna sila ptujškega otroškega dispanzerja in je z dušo in telesom predana pacientom, od katerih je marsikdo komaj prijokal na svet in se je že srečal s kruto boleznijo. Pri svojem delu ne pozna počitka in se vsa posveča bolnikom, ki morda tega niti ne opazijo in včasih kakšno bolj po resnici povedano besedo napačno razumejo.

Ce pobrskam po spominu za nekaj let nazaj, se spominam, kako sam kot otrok nešteto krat čakala pred njeno ordinacijo in kako me je bilo vedno strah injekcij. Vendar so me njen nasmejan obraz in bodrilne besede čisto prepričala, da injekcije nič bolj ne boli, kot če te piči bolha. Na žalost me je potem ta „bolha“ mnogokrat pičila. Čeprav vse skupaj le ni bilo tako hudo. Velikokrat sem bila kot bolnik pri njej in ko sem poslednjič odhajala iz njene ordinacije, sem odhajala zdrava. Hvaležna sem ji za vse, za zdravje, ki se mi je z njeno pomočjo vrnilo in za lepe besede, ki jih še danes nisem pozabila.

Ko sem se prejšnji teden po dolgih letih spet mudila na otroškem dispanzerju in sem se pogovarjala s svojo rešiteljico (pred leti me je namreč iztrgala iz krepeljve teške bolezni), mi je bilo toplo pri srcu. Srečna sem bila ob spoznanju, da se me kljub letom, ki so minila od takrat še vedno spominja. To je dokaz, da otroci niso le jokajoča ali govoreča bitja, niso le številke, ki bi za njo prenehala obstajati, ko se za njimi zaprejo vrata. To je velik nesebičen dokaz dela in osebnega žrtvovanja za bolnike. In taka je dr. Neudauerjeva bila vedno. Dolga

leta službovanja je niso spremenila. Spremenili so se le časi.

O njej bi človek lahko napisal knjigo pa ne bi izčrpal vsega bistva, kajti toliko je stvari in toliko velikih ter majhnih dogodkov, ki so ji ostali v spominu, da jih ni mogoče prelistati v besede.

Ko sva se srečavali na cesti in sem jo pozdravljala, me je bilo vedno strah, da jo bom zmotila s svojimi glasovi sredi globokega razmišljanja, za katerim je gotovo tičala skrb za male paciente, ki so ji vsi nemočni izročeni, da jih obvaruje pred najhujšim, boleznijo in smrtjo. Doslej je že vedno premagalo to tekmično v belem s koso na rami. Iz vsake borbe je prišla kot zmagovalka. Kljub temu je ostala vedno enaka, skromna in požrtvovalna. Nikoli ni delala razlik med pacienti pa naj je bil otrok iz številne družine in iz najbolj oddaljenega kraja, ali kakšen lepo oblečen mlad Ptujčan. Za njo so bili in so vsi enaki. Vedno znova se je in se še podaja v boj za zdravje in če je potrebno tudi za življenje svojih malih pacientov.

Teh nekaj skromnih besed naj bo majhna zahvala vseh nas, nekdanjih njenih bolnikov, vseh nas, ki znamo ceniti zdravje, povrnjeno z nesebičnim delom medicinskega oseba, predvsem pa vložen in nenadomestljiv trud naše dobre dr. Neudauerjeve, ki ga za vse, kar je storila zame v mojih najtežjih letih, tudi jaz osebno oddolžiti in ji iz globine svojega srca reči: „Hvala za vse, dr. Neudauerjeva!“

Silva Spolenak

Spomenik – oddolžitev velikemu revolucionarju

V našem časopisu smo že omenili možnost postavitev doprsnega kipa pokojnemu revolucionarju in velikemu borcu za boljši življenjski standard BORISU KIDRIČU v Kidričevem, ki bi naj bil v ponos in čast kraju, ki nosi že precej let ime po velikem revolucionarju. O tem smo takrat poročali v želji, da bi se tudi uresničila. Čeprav morda danes ne bomo povedali še mnogo novega pa je že skoraj gotovo, da se je zadeva premaknila z mrtve točke in,

Zelju častno mesto

Marsikdo se bo nasmehnil, češ zelje je jed za slabe čase. Če pa bi vedeli, kako zdravilen učinek ima, se ne bi tako prizanesljivo smehljali. Ker je ta rastlina zelo odporna, jo imamo lahko dolgo časa na jedilniku. Vsebuje mnogo kalija, kalcija, nekoliko žvepla, beljakovin in ogljikovih hidratov in mnogo vitamina C. Boršč, ruska enolončnica z zeljem, je v mnogih predelih Rusije še danes pozimi edini vir vitaminov.

To pa še ni vse. Ameriški znanstveniki so odkrili v zelju snovi, ki zdravilno vplivajo na čir. Te snovi pa niso vitamini, temveč mešanica hormonov, ki preprečujejo tvorbo žledodnega čira in čira na dvanajsterniku in zdravijo že nastale čire. Neki francoski zdravnik je to odkril že pred 70 leti in je dal zelju ime „zdravnik malih ljudi“.

Specialisti za želodec in črevesne bolezni so zato po vsem svetu začeli ceniti zelje. Svojim bolnikom, ki so bolehalo na čiru, so dajali piti sok zelja, in sicer sok ene zeljnatke glave dnevno. Ta sok pa ni teknil vsem bolnikom, čeprav je bil mešan s sadnim sokom.

Še boljše je zelje v drugi obliki, kot kisló zelje. Le pomislimo, kako tekne h krvavicam. To je pravzaprav zelje v plemenitejši obliki. Tudi kisló zelje še vsebuje mnogo C vitaminov. Pri nastanku kislega zelja

sodelujejo mikroorganizmi dveh vrst: bacil mlečne kisline in glive kvasovke. Ti zatirajo in preprečujejo razvoj gliv plesnivk. Bakterije mlečne kisline razvijajo namreč mlečno kislino in acetilholin, kvasovke pa tvorijo aromatske snovi. Kislo zelje pa vsebuje več kot 1 odstotek mlečne kisline.

Ze pred sto leti je ruski učenjak Menčikov prisojal bacilu mlečne kisline velik pomen pri preprečevanju procesov gnitja v črevesju. Trdil je celo, da je tam, kjer jedo mnogo kislega zelja, mnogo starih ljudi zdravih. Ta trditve ima znanstveno osnovo, saj že omenjeni acetilholin širi žile in torej povečuje prekrvljenje. Mlečna kislina pospešuje razvoj črevesne flore v debelem črevesu. Razvoj bolezenskih bakterij je otežkočen, zdrave koli bakterije pa lažje delujejo. Te koli bakterije so nekakšni „čestni pometachi“ debelega črevesa in istočasno proizvajajo za naše telo nujno potrebne snovi, na primer vitamine.

Mlečna kislina sodeluje tudi pri razkroju hrane. Pomaga telesu, da vsrka vitamine, ki jih je sprejelo s hrano.

Gotovo niste mislili, da je zelje tako koristno. Se bojite, da boste dobili čir? Jajte zelje, pa bo skrb odveč.

RAZSVETLJAVNA V STANOVANJU

V nobenem letnem času ne občutimo bolj kot pozimi, ko vstajamo zjutraj še v temi in ko se mrak prikrađa v naše domove že ob štirih popoldne, kaj pomeni dobra razsvetljava za dobro počutje v stanovanju, na delovnem mestu in povsod drugod.

Razsvetljava v stanovanju je odločilnega pomena za prijetno dojemanje predmetov, opreme in ljudi v prostoru. Soba je lahko še tako lepo smotno opravljen, toda napačna razsvetljava lahko povsem izbrše vse njene kvalitete.

Da dosežemo pozitiven učinek razsvetljave v prostoru, ni nujno potrebno, da se vsa soba utaplja v svetlobi, pač pa je važno, da so viri svetlobe razporejeni in oblikovani tako, da svetloba in senca jasno izražata plastično predmetov in prostora. Tega običajno ne moremo doseči z eno samo svetilko, ampak le s kombinacijo več vrst svetilk na različnih mestih v prostoru, s čimer bomo zadovoljili tri osnovne zahteve glede dobre razsvetljave: splošna osvetlitev prostora naj bo zadostna; posamezna mesta, kjer potrebujemo več luči, posebej osvetljena; nobena svetilka nam ne sme bleščati.

Najmočnejšo direktno svetlobo

dajejo svetilke odprtega tipa s senčnikom iz neprozornega materiala (kovina), ki svetlobo usmerjajo v glavnem navzdol. Nekoliko mehkejša je pretežno direktna svetloba, tj. svetloba, ki jo dajejo svetilke odprtega tipa z delno prosojnim senčnikom (steklo, tekstil, plastika), ki sicer svetlobo v glavnem usmerjajo, delno pa jo skozi senčnik le puščajo v prostor.

Tretja vrsta svetil daje enakomerno razpršeno svetlobo. To so svetilke zaprtega tipa (v obliki krogle ali drugih zaprtih oblik) iz prosojnega materiala (steklo, tekstil, plastika), ki svetlobo v enaki meri razpršujejo na vse strani.

Pretežno indirektno svetlobo dajejo svetilke odprtega tipa z delno prosojnim senčnikom, ki usmerjajo glavni del svetlobe v strop, od koder se odbija nazaj v prostor, del svetlobe pa se zaradi prosojnosti senčnika vendarle neposredno usmerja v prostor.

Indirektno svetlobo dajejo svetilke odprtega tipa z neprosojnim senčnikom (kovina), ki vso svetlobo usmerja v strop, od koder se odbija nazaj v prostor. Obe zadnji vrsti svetilk zahtevata seveda povsem bel strop. Če strop ni bel, so presenečenja glede barvnih učinkov v prostoru nujna, saj barvasta indirektna svetloba neugodno spreminja tudi barvo vseh predmetov v prostoru.

Kombinacija pravih svetilk na pravem mestu in s pravo jakostjo svetlobe je ključ do dobre razsvetljave v stanovanju, ki bo prijetnost našega stanovanja dvignila veliko bolj, kot pa bomo zanjo dejansko plačali.

odbor, ki bi naj organiziral vse potrebno za postavitev kipa. Na tej seji bi naj še razpravljali o proslavi dneva republike ter se dogovorili o praznovanju ob novem letu. M. F.

Pri gostilni „Ribič“ stoji prometni znak, ki prepoveduje parkiranje vozil v Vošnjakovi ulici. Malo naprej pa lahko vsak dan občudujemo številne avtomobile, ki jih tam puščajo zaposleni v tej in sosednjih ulicah. Zakaj ne bi odstranili tega prometnega znaka, če ga nihče ne upošteva? S. S.

KRŠA DISMA

SPOMINI NA OTROŠKA LETA

Moj oče je dober. Večkrat me vzame s seboj, če kam gre. Nekoč sva šla v Ptuj. Oče je vedel za vsako samopostrežbo. Ko sva bila pred trgovino, me je poslal v lokal. Ker nisem vedel, da lahko izbiram sam, sem čakal in čakal ter obsojal nevljudne prodajalce. Očetu je bilo čakanja dovolj. Prišel je pome in me rešil iz zadrege. Tega ne bom hitro pozabil.

Ko sem še bil majhen in sem še imel mlečne zobe, mi je večkrat kateri izpadel. Ko je oče videl, da sem enega zopet izpulil, mi je dejal: „Idi, poišči mišjo luknjo in vrzi v njo zob in reči: „Miš, tu imaš tale zob, ti pa meni prinesi zlatega!“ Ubogal sem očeta in to naredil. Oče se mi je začel smejeti, brat pa se bolj, saj so vedeli, da sem nasedel očetuvi sali.

Dolgo sem si želel imeti divjega zajca. Ateka sem vprašal, kako ga naj ulovim. Dejal mi je: „Vrži mu soli na rep. Vzel sem sol in šel v gozd. Vsak grm sem pretaknil, iz enega pa je le skočil zajec. Vrgel sem sol, a solga ni dohitela. Bil sem žalosten. Doma sem povedal, kako slab lovec sem bil. Vsi so se me mi krohotali, mene pa je razjezilo in začel sem jokati.

Doraščal sem in vedno več sem moral delati. Tako sem moral tudi pasti. Ko sem prvič gnal živino na pašo, mi je oče dejal: „Ko bodo imele krave trde roge, priženi

domov!“ Čez dve uri sem se poskusil, če so rogovji že trdi. Presrečen sem bil, saj sem ugotovil, da lahko takoj ženem domov.

Povedal bom še, kakšen recept mi je povedala mama za zdravljenje zob, ki so me vedno radi boleli. Nekoč je deževalo. Nastopili so mehurčki. Mama mi je dejala: „Primi tisti klobuček in ga posuši. Ko te bo bolel zob, si klobuček zdrobi nanj. Lovil sem in lovil in zopet sem ugotovil, da sem slab lovec.

Moja otroška leta so za mano, spomini nanje pa mi bodo ostali. Dogodkov, ki sem jih opisal, se dobro spominjata tudi oče in mati in čestokrat se zaradi moje naivnosti vsi smejemo.

Franc Drevenšek,
7. b, Podlehnik

NOVA ŠOLA PRI TOMAŽU

(Nadaljevanje s 1. strani)

patronat nad učenci in šolo ter odobrila kredit za zazidavo nove šole. Tudi ormoška občinska skupščina je mnogo pripomogla, saj je prav ta organ zbral vsa potrebna sredstva za tako velik in razmeroma drag objekt. Tako so 28. januarja 1971 položili temeljni kamen za novo šolo, ki so jo v nedeljo izročili svojemu namenu.

Gradbena dela je opravilo gradbeno podjetje Gradnje iz Ptuja. Z novo šolo je 374 tamkajšnjih učencev dobilo nov, topel dom znanja, v katerem je 12 učilnic, od tega šest za kabinetni pouk. V zgradbi je tudi telovadnica. Skupna vrednost gradbenih del znaša 6 milijonov dinarjev.

Otvoritveni govor je imel ravnatelj šole Ignac Oman, potem pa so učenci izvedli lepo pripravljen kulturni program. Sodelovala je tudi ormoška godba na pihala in združeni zbori. Otvoritveno vrvice je prerezal predsednik IO republiške izobraževalne skupnosti Ludvik Zajc in med drugim dejal: „Na to šolo niso ponosni samo prebivalci Tomaža in okoliških vasi, ampak vsi prebivalci naše republike. S to šolo smo zopet bliže uresničitvi našega cilja, ki smo si ga postavili pred štirimi leti. Takrat smo namreč v Sloveniji sklenili, da bomo ob sto letnici obveznega osemletnega šolstva na Slovenskem zgradili 100 novih šol. Drugič pa smo ponosni, da v odmaknjenih predelih naše domovine gradimo enake šole, kot v razvitejših centrih.“

Vsi udeleženci nedeljske slovesnosti so si nato ogledali zares lepo šolsko zgradbo, ki bo vsaj sto let nudila otrokom osnovno znanje za pot v življenje.

jr

15 let od prvega poleta v vesolje

4. oktobra 1957 je v tirnico okoli Zemlje poletel prvi satelit — SPUTNIK 1., ki je okoli Zemlje krožil celih 92 dni.

Letalska, raketna, oziroma astronautna tehnika se je v teh letih toliko razvila, da je v tem kratkem času uspelo človeku nekajkrat obiskati naš najbližji planet Luno, s katere so prinesli tudi vzorce kamenin. V teku pa so že mnogo bolj zahtevne priprave in cilji, kot so osvajanje bolj oddaljenih planetov in graditev vesoljskega observatorija v zemeljski krožnici.

Seveda tudi v tej človeški dejavnosti ni šlo brez človeških žrtev, mnogi so dali svoje življenje za znanost in človekov razvoj, vendar je sedanjost že marsikaj pozabila, čeravno so njihova dejanja morda enakega ali pa še večjega pomena kakor Kolumbovo odkritje Amerike ali Darwinovih nauk.

Astronautska tehnika je Zemljaniom prinesla ogromne koristi in novosti. Osvajanje vesolja je pospešilo razvoj fizike, kemije, medicine in drugih znanstvenih ved. Da je astronautika dosegla v tako kratkem času takšen napredek, je

prav gotovo vzrok velika človeška radovednost po neznanem. Na zadnji konferenci o vesoljskih raziskovalcih so obljubili, da se bodo ob praznovanju dvajsete obletnice leta 1977 lahko pohvalili, da je človek stopil tudi na Mars.

SESTAV:	MAJHEN	GLINA-	NOVI-	REKA V	OČKA,	RIŽEVA	MITOLO-	GORA NA
SLAVKO	RAK	STA PI-	NAR	ROMUNJI	ATEK,	JED	ŠKI LE-	NOTRAN-
MLINARČ		ČEČAL					TALEC	SKEM
GRMIČ.								
RAST-								
LINA								
NAUK								
O								
ZVOKU								
PRES.								
KARTA-								
GINE								
TUJE					MAK. KOLO			
ŽEN.					CERKVENO			
IME					IZOBČENJE			
AM. OB-				SVETA				
VEŠČEV.				GORAV				
SLUŽBA				GRČIJI				
K R I Ž I Š Č E	NIZO-			SLOV.				BERITE
	ZEMSKA			LIKOVNI				TEDNIK!
	UMETNIK.							
VERDI-					LAH		KDOR DE-	
JEVA					TINE		LA Z	
OPERA						NAGLAS	REZKALOM	
VRSTE,		SL. IGRAL						
RASE		(BERT)						
		KEMICNA						
		SPOJINA						
PETLET.								
NAČRTI								
PRVAK,			IVAN			ČEZIJ		
ŠAMPION			MINATTI			ZVISAANA		
			SOVRAŽNIK			NOTA		
			ŽELEZA					
MAJHEN								
STRNAD								
ČRTA MED						HRVAŠKA		
DRŽA-						IND.		
VAMA						NAFTE		
DRŽAVNA								
BLAGAJNA						OKRAJ.		
						ZA		
						STRAN		

NEVARNO KRIŽIŠČE

V križišču cest Ormož-Ljutomer — Središče ob Dravi se je na cesti II. reda v Ormožu pripetila prometna nesreča zaradi izsiljevanja prednosti.

Stanislav Križnik iz Čakovca se je peljal proti Ormožu z osebnim avtomobilom. V omenjenem križišču je zapeljal na prednostno cesto ne da bi se prepričal, če je prosta. V tem času je po prednostni cesti pripeljal voznik osebnega avtomobila Anton Stanjko iz Ljutomera. Križnik je takrat, ko je bil že na prednostni cesti, opazil Stanjkov avtomobil in pričel zavirati, toda bilo je že prepozno. Stanjkov avtomobil je zadel v Križnikovega in ga zbil v občestni jarek, kjer se je prevrnil. Lažje telesno poškodovana je bila Križnikova žena, ki pa ni iskala zdravniške pomoči.

Škode je za 7.000,00 dinarjev. Vozniki niso kazali nobenih znakov vinjenosti.

jr

KDOR VPRAŠA, ZVE

„Draga, koliko fantov si že pustila doslej?“

„Koliko? Ti boš peti.“

NEOPAŽEN

„Ali veš, da bi bil Tine odlični detektiv: že ves mesec hodi za Marico, pa ga sploh še ni opazila...“

Ob razstavi

mariborskega grafika Bojana Golije

V petek, 20. t. m. ob 18. uri bo otvoritev I. retrospektivne razstave mariborskega akad. slikarja in grafika Bojana Golije. V zvezi s to razstavo želim obiskovalce seznaniti z nekaterimi osnovnimi pojmi iz sveta sodobne likovne umetnosti in grafike in jim tako omogočiti, da bodo lažje presojali razstavljene umetnine in jih tudi bolje razumeli.

Predvsem je treba takoj na začetku ugotoviti, da se moderna grafika razvija vzporedno s slikarstvom v vseh njegovih smereh. Glede na to pa, da sodobna likovna umetnost kaže zelo različne in pogosto nenavadne težnje, je treba nanje opozoriti ter razložiti osnovne principe, iz katerih se te težnje napajajo. Od začetka renesanse do konca prejšnjega stoletja je likovna umetnost stremela po podajanju iluzije naravnega. Zato je bila vsem razumljiva tako po svoji podaji kot po motiviki. Vendar pa je taka tendenca vladala v likovni umetnosti samo v Evropi in samo med 13. in 19. stoletjem, sicer pa so azijske, afriške in ameriške civilizacije vedno stremele po svobodni interpretaciji naravnih oblik, ki so jih navadno prikazale v geometričnih pogosto skoraj abstraktnih oblikah. Tudi v Evropi so v predrenesanci dobi prevladovali podobni, čeprav manj izraziti načini deformacije predmetov in bitij, ki jih v naravi srečujemo. Moderna postimpresionistična umetnost stremi za istim. Pri tem se vprašamo, kakšni so zato razlogi in kako je gledati na to umetniško dogajanje.

Najprej je treba poudariti, da se je likovni nagon že v starejšem paleolitu izrazil v okrasitvi uporabnih predmetov, ki jih je človek želel oplemeniti s svojim pojmom lepote, v mlajšem paleolitu pa se je ob tem pojavila še težnja po upodobitvi, ki je dopolnila prvo, saj ji je pogosto tudi služila. Od takrat sta obe tendenci, krasitvena in upodobitvena, živeli skozi vso umetnostno zgodovino ter se med seboj prepletali. K obema se je v bronasti dobi pridružila še deformacija, ki ni imela za osnovo le dekorativne pobude ampak navadno tudi sugestivne razloge.

Ce hočemo razumeti razvoj likovne umetnosti v našem stoletju, moramo zajeti razvoj naše celotne civilizacije. Znanost je poskusila že v 19. stoletju opredeliti zakonitosti likovne umetnosti, fotografija pa je dokončno anulirala dokumentarno vrednost umetnosti. Zato so se začeli iskati elementi globlje in čisto umetniške vrednosti. Po eni strani se je šlo v analizo dekorativnih elementov, ki z gotovim redosledom lahko vzbujajo v gledalcu vtis ritma in harmonije, po drugi v človeško podzavest, to je v odkrivanje funkcije stihjskih sil fantazije, po tretji v svet elementarnih mikrostruktur, po četrto pa v povrnitev k izhodiščem najstarejših arhaičnih civilizacij. Ta težnja želi z umetnosti odstraniti tisočletja stara iskustva in začeti zopet pri osnovnih elementih umetniškega instinkta in kreacije. Iz naštetih razlogov stojimo danes pred množico likovnih pojmov in se šele polagoma privajamo na nove oblike likovnih stvaritev.

Grafika je v tem razvoju odigrala pionirsko vlogo, saj so njeni izdelki originalni, čeprav se s svojim odtiskovanjem lahko multiplicirajo, toda se s tem tudi pocenijo ter postanejo dostopnejši tako gledalcem kot ljubiteljem. Grafika s svojo tehniko posreduje enostavno razporeditev črnih in belih ploskev oziroma raznih barvnih površin in tako mnogo doprinaša k lažjemu razumevanju likovnih pojmov. Zgodovinsko gledano, so ravno grafične discipline koncem 19. stoletja z litografijo in barvnim lesorezom Lautreca, Vuillarda in Matissa, ki so se oplajali ob tradiciji japonskega barvnega lesoreza, največ pripomogle k rojstvu novega stila, ki ljubi jasne barvne ploskve namesto prejšnjih imitacijskih stremeljenj po čim vernejši reprodukciji naravnega s pomočjo raznih oljnih tehnik.

AKTIVEN OPLOTNIŠKI PEVSKI ZBOR

Te dni mineva četrto leto, odkar se je v Oplotnici zbralo na lastno pobudo več kmečkih fantov in članov učiteljskega zbora osnovne šole iz Oplotnice, v želji, da z ustanovitvijo pevske sekcije pri KUD-u Oplotnica (v okviru katerega še danes delujejo) poživijo kulturno dejavnost. Dve leti po ustanovitvi zbora pa so složno zapele tudi ženske, ki so po zgledu in uspehih moškega zbora tudi same ustanovile zbor.

Dejavnost obeh zborov je zelo uspešna in kar je še pomembnejše, ne zapira se v kraju. S trudom pridobljeno znanje pokažejo tudi v drugih krajih občine. Tako se izmenjujejo obiski zborov s Črešnjcem in Poljčanami, velikokrat pa gostujejo tudi drugje.

Imeli so dva samostojna koncerta. Prvega v Oplotnici, drugega pa v Koblju na Pohorju. Da prijetni glasovi oplotniškega pevskega zbora segajo v vse kraje v občini, včasih pa

Pri nas se je grafika že za časa Vesnanov, pa tudi pred vojno in posebno po njej izredno razvila, tako da govorimo že kar o „ljubljski grafični šoli“. Ta razvoj je šel v smeri odkrivanja množice izraznih sredstev, bogatenja inspiracije in končno tudi naraščanja priljubljenosti te likovne vrste pri našem umetnostno zainteresiranem občinstvu. Zato lahko upamo, da bo ravno prek grafike naša sodobna umetnost našla pristop med naše ljudi, ki popreje niso imeli skoraj nobene možnosti, da bi si lahko neposredno ogledali taka dela, jih polagoma začeli razumeti in na kraju morda celo vzljubili. Le tako je mogoče, da bo likovna umetnost našla svojo publiko, publika pa se bo prek nje, kot prek vseh ostalih umetnostnih vrst (glasbene, besedne in gledališke) izoblikovala v skupnost, ki bo vredna prilastka: kulturna.

Končno naj na koncu omenim, da bom v naslednjem sestavku na kratko opisal posamezne grafične tehnike, tako da bo obiskovalcem razstave predstavnost jasnejše, kako so posamezne umetnine nastale in kake izrazne možnosti imajo.

JOŽE CURK

V SLOV. BISTRICI TUDI LETOS GLEDALIŠKE PREDSTAVE

Te dni smo izvedeli, da bodo tudi letošnjo gledališko sezono v Slov. Bistrici izpolnjevali člani Slovenskega narodnega gledališča iz Maribora. V prizadevanjih, da bi poživili pred leti močno razvito gledališko in dramsko dejavnost na območju bistriške občine, je kulturna skupnost občine sklenila letos finančno podpreti abonmajske predstave SNG iz Maribora. Pričakovati je, da bo prva predstava že v prihodnjem mesecu. Medtem ko imajo pri kulturni skupnosti v ta namen že določen del sredstev iz svojega proračuna pa bo potrebno drugi del sredstev še zbrati.

Prizadevanja kulturne skupnosti glede gledaliških predstav bo tako razveselila mnoge občane, med katerimi so najbolj vneta pristaši te vrste umetnosti sedaj morali odhajati, da bi zadovoljili svojim željam, v Maribor ali tudi Celje. Prebivalci mesta Slov. Bistrice kakor tudi okoliških naselij so takšne odločitve še posebno veseli, kar dokazujejo tudi z obiski predstav. V največ primerih je vstopnic celo zmanjkalo.

V bistriški občini pa je močno razvita tudi amaterska igralska dejavnost kar potrjuje tudi veliko število dramskih sekcij pri KUD-ih.

V. H.

Kaj je s kinopredstavami v V. Nedelji?

tudi zunaj nje, je zasluga vseh 50 pevcev, kolikor jih trenutno poje v zboru. Pomembne so tudi zasluge pevovodje Dušana Pečnika, ki vodi zbor že od ustanovitve.

Svojo dejavnost najuspešneje razvijajo pevci v poznih jesenskih in zimskih mesecih, ko je delo na kmetijah opravljeno. Ni jim težko, če je treba žrtvovati tudi kakšen dan v času sezone, saj se počutijo skupaj kot velika družina. Tovarišstvo, veliko volje in ne nazadnje tudi doseženi uspehi so glavni vzroki tudi za uspeh v nadaljnjih prizadevanjih oplotniških pevcev. V načrtu imajo obisk v Šmartnem na Pohorju. Posebno pozornost posvečajo puntarskim pesmim, s katerimi bodo nastopili ob 400-letnici slovensko-hrvatskih kmečkih uporov.

Zbor je dokaj mlad, vendar si želi pritegniti v svoje vrste še nove člane. To je tudi ena njihovih nalog, ki je ob doseženih uspehih ne bo težko uresničiti.

Foto in tekst: Viktor Horvat

Če je potrebno, zapojejo tudi na prostem. Dirigent in vodja Dušan Pečnik je prvi z desne strani.

Pri Veliki Nedelji je lepa kino dvorana, projektor pa je last Stanovanjsko-komunalnega podjetja Ormož. Bivši direktor, Ivan Vencelberger je redno skrbel za kino predstave in potrebna popravila, ko pa je prevzel posej njegov naslednik, se je kinoprojektor ustavil in čaka, dokler ga ne bo roka mehanika ponovno spravila v pogon.

Ko sem se v nedeljo odločil, da bom pogledal, kdaj se prične kinopredstava, sem že od daleč v okencu opazil beli listič. Na njem je pisalo: "ZARADI POPRAVILA KINOPROJEKTORJA PREDSTAVE NE BO! Obledel in zaprašel listek je po vsej verjetnosti bil napisan pred meseci. Ob strani se mi je postavila žena in zrla v okence s „kino reklamo“. S pogledom je iskala odgovor. Drug drugemu sva potožila, da s filmom ne bo nič. Ženica pravi, da ji nobena predstava ni ušla. „Veste, tako lepo sem se počutila v dvorani, med mladimi, mi je zaupala.“

Zavil sem proti gostilni, ki ji domačini pravijo „Pri Filipu“. To je že stara gostilna in v ta lokal zahajajo starejši občani. V njej je bila taka gneča, da verjetno ne bi prišel na vrsto, če me ne bi natakar Filip zagledal in prijazno postregel. Ko sem gasil žejo, sem opazoval okrog sebe: Vse mize zasedene z mladimi, ki bi verjetno gledali kinopredstavo, če bi bil popravljen kinoprojektor. Najbolj glasni pa so bili za mizo v kotu, saj so z vzkliki „šnops, kontra, re“, lahko bili, ko pa je sredi mize ležal precejšen kupček „desetakov“.

Ob zaprti kino dvorani je pač edina možnost za mlade v gostilni.

HV

PRVI ODRASLI MATURANTI PTUJSKE ESS IZ LETA 1962

V nedeljo so v prostorih ptujskega hotela Poetovio praznovali svojo desetletnico mature prvi odrasli maturanti ptujske ESS. Srečanje in pripravo obletnice je vodil nekdanji dijak F. Purgaj in razen enega, ki je v tem času umrl, so se srečanja udeležili vsi, prišel pa je tudi ravnatelj šole, J. Stropnik. Na srečanju je zbrana družba obujala spomine na čase, ko so gulili hlače v šolskih klopeh. Razgovor je tekkel pozno v noč in se je končal v ranih jutranjih urah. Večina maturantov je zaposlena v ptujskih delovnih kolektivih, nekateri pa so nadaljevali študij na visokih šolah, kjer so tudi diplomirali.

Tudi muzikanti se veselijo trgatve

Čprav letošnje leto za vinogradnike ni ugodno pa se na območju občine Slov. Bistrica že pripravljajo na trgatve. Medtem ko so posamezniki del svojega pridelka že spravili v sode pa so drugi sredi priprav na ta dogodek.

pri Oplotnici že pridno vadita na svoje instrumente domače napeve, saj bosta tudi letos, kot že vrsto let nazaj, zabavala obiralce grozdja ob koncu njihovega dal. Tako se bo domača pesem slišala iz mnogih domačij, ko se bodo že utrujeni obiralci kljub težkemu delu na

Od težkega dela okoreli prsti so postali gibčni, iz njunih grl pa je močče slišati pravo domačo pesem. Vivod in Založnik iz Malahorne pri Oplotnici.

nimajo vinogradov, pa bodo kljub temu sodelovali na trgatvi pri sorodnikih ali znancih. Vsekakor je to eden najbolj veselih dogodkov v življenju kmečke družine. Čas trgatve je vsepovsod tudi srečanje sosedov in znancev pa tudi sorodniki, ki le malokdaj pridejo skupaj, se takrat srečajo. Ob takšnih slovesnostih gotovo ne manjka glasbe. Harmonika, trobenta, klarinet in še marsikaj, večkrat tudi častivredne starosti, zopet služijo svojemu namenu.

koncu veselo zavrteli ter ob sladki kapljici povedali veselo zgodbo. Tekst in foto: VH

RADIO ORMOŽ

1546 Khz — 194 m
 Četrtek, 12. oktobra: 14.30 Napoved programa in poročila; 14.40 Obvestila in reklame; 15.00 Od melodije do melodije po vaši izbiri
 Nedelja, 15. oktobra: 9.00 Napoved programa in poročila; 9.10

Predstavljamo vam ansambel »COMBO – 6« IZ KIDRIČEVEGA

Prejšnji teden smo zmotili med vajo v veliki dvorani TGA Kidričevo obrata družbene prehrane — mlade, simpatične fante vokaln instrumentalnega ansambla COMBO-6. To ime je že mnogim znano. Tistim, ki pa se ga ne spominjajo pa bo gotovo lažje če povem, da so letošnje poletje zabavali skoraj vsako soboto in nedeljo staro in mlado na kopališču v Kidričevem. Marsikateremu obiskovalcu so ostali trenutki večerov nepozabni in priznati moramo, da je KS Kidričevo s tem zadela v črno.

valčke in domače polke, da ne omenjam jazza, bluesa in komercialne glasbe s popevkami, ki so najbolj priljubljene. Zares, mlad in obetajoč ansambel in kot sem slišal iz ust več glasbenikov iz Kidričevega in celo iz Ptuja, lahko COMBO-6 resno konkurira po kvaliteti in izvajanju z vsemi tvrstnimi ansambli v ptujski občini. In če vas zanima še ozvočenje: FBT, Meazzi in VOX. k temu lahko prištejemo še tri mikrofone. V kratkem bodo kupili še en Maezzi z dvema zvočnima stebroma za vokalnega solista.

VIA COMBO — 6 sestavljajo: (na sliki od leve proti desni): Vlado Trstenjak — trobenta, Milan Štumberger — saksofon in klarinet, Marjan Serec — el. orgle in harmonika, vokalni solist je Rudi Miložič, ki ob enem spretno tolče na bobne, Branko Selinšek igra solo-ritem kitaro, Matej Repinc pa bas kitaro. Najmlajšemu je 17, najstarejšemu pa 24. Skupaj igrajo šele 6 mesecev. Vsi so glasbeno izobraženi, štirje z njižo in dva s srednjo glasbeno šolo. Razen Vlada T. ima že vsak svoj poklic, poročen je samo eden. Skladbe komponira in prireja Milan Štumberger, ki je ob enem tudi vodja ansambla in skrbi, da je njihov repertoar čim večji in kvalitetnejši. Pri tem ne pozablja niti na

Fantje torej niso od muh in če bo po sreči, se boste lahko zabavali ob njihovi glasbi zopet vsako soboto v veliki dvorani TGA — obrata družbene prehrane. To je obljubil upravnik tega obrata Janko Krajnc in dodal, da so v ozadju le še formalnosti glede pogodbe. Če bi se zabave komercialno obnesle, potem bi namreč angažirali COMBO-6 celo jesen in zimo. Za sedaj pa jim daje prostor za vaje. COMBO-6 ni do sedaj odklonil še nobenega vabila za gostovanje v kateremkoli kraju. Povsod, kjer so že igrali so dobili pohvale navdušenih domačinov, največ aplavza pa so poželi prav od Kidričanov, saj smo na tak ansambel že dolgo čakali. Tekst in foto: Martin Ozmeč

GORIŠNICA

15. oktobra: am. barv. drama DOKTOR ŽIVAGO.
 LJUTOMER
 14. in 15. oktobra: am. barv. film COTCH 22; 18. in 19. oktobra: am. barv. film NEPREMAGLJIVI.
 SLOV. BISTRICA
 14. in 15. oktobra: angl. barv. film SAMO DVAKRAT SE ŽIVI; 18. in 19. oktobra: am. komedija DOBER VEČER, GOSPA KEMBEL.
 PTUJ

MOTOKROS

V nedeljo je bila v Savskem Marofu dirka za državno prvenstvo, kjer so nastopili tudi Ptujčani. Po zelo težavnem terenu na spolzki progi se je zbralo 32 tekmovalcev motokrosistov in 24 tekmovalcev mopedistov. Ptujčani so nastopili v ekipnem tekmovanju v naslednji postavi: Šegula, Fras, Vesenjani in Trs, kot posameznika pa sta še nastopila Štuhar in Vurcer. V obeh dirkah je najbolje uvrščeni Milko Vesenjani, ki je obakrat za Šoštaričem in Zupincom zasedel odlično 3. mesto, Boris Fras je v prvi vožnji moral ponovno prevoziti vratca, ki jih je izpustil ter je s tem do konca bil šele 10., dočim je v drugi vožnji dosegel 4. mesto. Žal pa takrat ni šlo Petru Šeguli, ki mu je nagajal stroj in je v prvi vožnji bil 28., v drugi pa 15. Radivoj Trs pa je bil dvakrat 22. Končni vrstni red ekip je bil naslednji: 1. mesto Zabok 43 točk, sledi Tržič 51; Ptuj 57; Sveučilišče-Zagreb 73; Tržič II. ekipa 92; dočim so ekipe Orehove vasi, Kutine in Karlova razpadle, ker niso skozli cilj prevozili vsaj trije tekmovalci, kot to zahteva pravilnik. Naslednja dirka bo 22. oktobra v Brežicah. anc

DR. FRAN BRUMEN:

Primum nil nocere

Pri tolikih strokovnih problemih je morda prav spregovoriti o medicini tudi še nekaj na splošno: V vseh časih in v celotni zgodovini zdravstva nahajamo mnogo znakov, ali pa celo dokazov, da medicina, posebno pa še zdravniki niso bili vedno deležni zaupanja. V preminogih intimnejših pogovorih, a tudi v literaturi je za to mnogo dokazov.

Povsem razumljivo je torej vprašanje, ali je tako stališče vselej upravičeno, oziroma, zakaj je tako. Mislim, da je največkrat edini razlog neeksaktnost medicinske vede. Le zelo redki in izjemni so primeri, ki imajo v ozadju drugačne motive. Nobena bolezen in s tem noben problem ni take narave, da bi mogel kdorkoli iz vrst najvišjih zdravstvenih strokovnjakov decidirano, odločno in nezmotno reči: tako je in nič drugače ter tako in tako bo za vnaprej. Začetek, razvoj in konec vsake bolezni je vedno in vselej karakteriziran po kruti stvarnosti delne negotovosti. Skromna, toda resnična je trditev, da je v osnovi pri vsaki bolezni jasno le to, da je mnogo nejasnega. To velja vsaj za začetek. Tudi iz najnezatnejše kožne opraskanine se morejo razviti najtežje komplikacije (lokalno gnjenje, tetanus, splošna zastrupljenost itd.). Iz navadnega nahoda se lahko razvijejo najresnejša obolenja v glavi (vnetje možganskih /open, vnetje možganov). Iz navadne angine lahko nastanejo lokalna gnjenja, vnetje ledvic, akutni sklepni revmatizem itd. Navedel sem samo tri najenostavnejše primere. Isto velja za vsako bolezen. NI NOBENE BOLEZNI

BREZ MOŽNIH KOMPLIKACIJ. Komplikacija pa v medicini pomeni tisto, kar je možno da nastane. Možnost, da še lahko kaj nastane, pa je v bistvu negotovost.

Vsi vemo, da je $2 \times 2 = 4$, ne samo matematiki. Vsi tudi vemo, da sploh drugače niti ne more biti. To je tako ustvarjeno, tako vnaprej zamišljeno. Tisto, pri čemer pa je samo eno možno in je vse drugo izključeno, imenujemo gotovost, eksaktnost.

Eksaktnost je možna za človekovo pamet in njegove sposobnosti le v tistih sistemih, ki si jih je kot eksaktne sam ustvaril. Neke vrste eksaktnost je torej možna pri umskih stvaritvah. Človek in bolezen pa nista umska stvaritev. Le tisti, ki se ukvarja s podrobnim študijem biologije in medicine, pozna kompliciranost celice človekovega organizma. Ena celica pa meri le komaj nekaj tisočink mm. Tako MAJHNA STVAR IN VENDAR SVET ZASE. Od vseh občudovan, a še vedno nedoumen umotvor narave. V taki celici poteka sicer osnovno, vendar celo življenje. O tem življenju vemo že mnogo, NAJVEČ PA LE DOMNEVAMO. Povsod iskanje in negotovost.

Vse, kar je dognano, je ugotovljeno zgolj z merili, ki jih je ustvaril, ali pa zamislil človekov um. TA PA NE DOSEZA MEJE POPOLNOSTI. ČLOVEK IMA LAHKO NEKAKO APRIORNO ZNANJE LE O TISTEM, KAR JE SAM USTVARIL. Povsod drugod pa mora resnico šele iskati.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Samo še trenutek, draga, in posoda bo pomita.

IN ŠE KUHINJSKI NASVET

FIŽOLOVA ENOLONČNICA Z GORČICO

3/4 litra fižola, 30 dkg prekajenih reberc, sol, 5 dkg masti, večja čebula, nekaj strokov česna, žlička paprike, paradižnikova mezga, gorčica, srednje debel krompir. – Prstavimo čez noč namočen fižol in napol kuhanemu dodamo razsekana svinjska rebrca, sol, na masti prepraženo čebulo, česen in papriko. Preden je vse kuhano, zagostimo jed z naribanim krompirjem in ji dodamo paradižnikovo mezgo in gorčico.

ŠPINAČNA JUHA Z RIŽEM

Okoli liter goveje juhe iz jušnega koncentrata, 4 dkg riža, 25 dkg špinacle, 3 dkg sira, zelen peteršilj. V govejo juho zakuhamo riž (kuhamo ga približno 15 minut), nato dodamo očiščeno, oprano in drobno zrezano špinac, kuhamo pokrito 5 minut, dodamo nariban sir, sesekljan zelen peteršilj in juho takoj ponudimo.

OREHOVA POTICA

1/2 kg moke, 10 dkg margarine, 10 dkg sladkorja, 8 dkg kvasa, 2 dcl mleka, limonina lupina, sol, 2 jajci, 30 dkg orehov, 10 dkg rozin, 1,5 dcl mleka, 15 dkg sladkorja, jajce, vanilin sladkor, malo ruma. – Moko presejemo. Iz kvasa, žličke sladkorja in malo mleka naredimo kvasni nastavek in pustimo, da vzhaja. Margarino raztopimo, dodamo sladkor, ostalo mleko in razvrkljani jajci ter sol. Med moko nastrgamo limonino lupino. Vzhajani kvasni nastavek dodamo moki, prav tako pripravljeno mešanico in na hitro ugnete gladko testo, ki ga razdelimo na 3 dele in vsakega razvaljamo v pravokotno obliko, debelo za pol prsta. Razvaljamo testo, namažemo z orehovim nadevom, testo zvijemo in damo v namazan pekač. Ne da bi potico pustili vzhajati, jo pečemo v srednje vroči pečici približno eno uro.

Nadev: zmlete orehe in sladkor poparimo z mlekom, primešamo raztepen rumenjaki, rum in vanilin sladkor ter oprane in odcejene rozine. Nazadnje narahlo primešamo trd sneg beljaka.

OSEBNA KRONIKA

RODILE SO:

Franciška Mikša, Hlapenci 17 – dečka; Marija Janežič, Mihalovci – Franca; Julijana Suskovič, Vranje 176 – dečka; Terezija Skup. Praprotnikova 10, Hajdina – Melita; Angela Vrbančič, Stojnci 110 – Danila; Danica Ljubec, Bratovec 12 – deklico; Marija Oblak, Dr. Kelemina, Ormož – Franca; Rozika Sambolec, Spolenjakova 1 – deklico; Antonija Petek, Žabjak 5 – deklico; Štefka Žampar, Rakovec – Karla; Zlata Kirič, Šardinj 9 – Valerijo; Angela Grlica, Hum 42 – deklico; Marija Petrovič, Kozminc 15 – Mirana; Marija Ambrož, Stojnci 140/b – deklico; Mar. Krajnc, Sovjak 9 – Zvonka; Dana Rašl, Kicar 3 – deklico; Ana Kovačec, Sp. Velovlak 46 – dečka; Anica Sori, Sp. Velovlak 47 – Martino; Krista Škrlec, Vičanci – dečka; Katica Rukavina, Lovrenc – dečka; Milica Kramberger, Rogovnica 43 – dečka; Milena Ježek, Kajuhova 2, Ljutomer – Danica; Marija Masten, Opekarniška 2 – Ormož – Davorina; Lojzka Kramberger, Levajnci 12 – deklica; Marija Znidarič, Kidričevo 65 – Melito; Ana Letonja, Lovrenc n. – deklico; Danica Mlakar, Lanec vas 73 – Tomaža; Anica Štrelc, Podlehnik 8 – dečka.

POROKE:

Franc Ovcar, Sp. Hajdina 81 – Marija Vesenjaki, Volkmerjeva – Anton Fajfar, Muzejski trg 1 – Marija Ilesič, Smolinci 2; Zvonka Junger, Trajanova 3 in Majda Štrelc, Miklošičeva 2; Ignac Kozel, Skorba 22 in Dragica Grula, Skorba 43 – Franc Žlaus, Podložje 76 – Ljudmila Jeza, Podložje 76; Franšek Maroh, Podlehnik 25 in Kristina Zorko, Podlehnik 25.

UMRLI SO:

Alojzija Zupančič, Jurovci 1 – roj. 1906, umrla 2. 10. 1972; Pav. Zima, Spolenjakova 2, roj. 1901, umrl 5. 10. 1972; Jernej Golčič, Spolenjakova 17, roj. 1874, umrl 5. 10. 1972; Martin Fras, Trnovski vrh 55, roj. 1926, umrl 5. 10. 1972; Martin Vršič, Nova vas pri Markovcih 89, roj. 1905, umrl 6. 10. 1972; Jakob Golob, Štuki 17, roj. 1878, umrl 6. 10. 1972.

PIJMO MLEKO!

Mleko uvrščamo med najidealnejša živila. Žal tega mnogi ljudje ne vedo in vse preveč podcenjujejo to „pijačo za otroke“. Toda mleko vsebuje snovi, ki so potrebne vsakemu organizmu. Potrebujemo jih za rast in normalen razvoj, za ohranitev in krepitev telesne moči in za odpornost proti boleznim.

Morda še ne veste, da je v litru mleka 35 gramov beljakovin, 35 gramov maščob, 48 gramov mlečnega sladkorja, 7 gramov rudniških snovi in veliko vitaminov – A, ki pospešuje rast; B, ki je potreben za zdravo živčevje; D, ki preprečuje rahitis in številni drugi. Liter mleka da telesu 650 kalorij, torej prav toliko kot na primer sedem kokošjih jajc, 55 dkg puste govedine ali teletine, 0,45 kilograma puste svinine, 0,70 kilograma perutnine ali 1 kilogram in 20 dkg jabolk.

Mleko bi morali piti ljudje vseh starosti, moralo pa bi stati na mizi med vsakim obrokom. In če upoštevamo, da je v primerjavi z drugimi živila še poceni, bi lahko po njem pogosteje segali.

Tako kot mleko, vsebujejo hranilne snovi tudi mlečni izdelki. To velja za jogurt in smetano, kot za surovo maslo in najrazličnejše sire. Dragoceno pa je tudi mleko v prahu, kondenzirano oslajeno mleko, evapirano mleko in celo – mlečni sladolei.

– Skrob razredčimo z vodo, h kateri pridenemo nekoliko soli, da si prihranimo odvečno lepljenje.

Koristni nasveti

Gotovo se bojite zehnte. Najpogolj utrudljivo je pranje perila, ki se nabira več tednov. Umazanja se zažre vanj in stane nas mnogo več truda, kot če bi ga oprali sproti. Nekateri gospodinje se izogone tej pokori s tem, da perejo pomalem, npr. vsak teden posteljno perilo enega družinskega člana in ne vse hkrati. Kako, se boste že same najbolje odločile. Tu le še majhen nasvet za umazano perilo. Namesto košare ali zaboja uporabite vrečke in jih obesite na steno kopalnice. Belo vrečko za perilo, ki ga moramo kuhati, modro za pisano perilo in rdečo za občutlivejše stvari. Tako ne bo več zamudnega odbiranja perila.

Čevlji postanejo nepremočljivi, če jih pustimo nekaj ur namočene v gosti milnici, potem jih posušimo. Tekočina pusti namreč v porah usnja maščobo in zaradi tega postanejo čevlji nepremočljivi.

Kotličke iz bakra ali medu očistimo s kisom ali peskom, nato jih dobro oplahnemo in obrišemo.

Špinac in zeleni grah bosta obdržala svojo lepo zeleno barvo, če dodamo vodi, v kateri ju kuhamo, ščepec sode bikarbone.

Načeta limona ostane sveža in nepokvarjena, če jo hranimo v skodelici kisa.

Jajca ne bodo popokala, če vodo, v kateri jih kuhamo, malce osolimo.

- DVOJČKI -

ANDREJ IN ANTON ŠTUMBERGER

Tone in Andrej sta se nam javila kar po pismu, v katerem sta napisala: „Doma sva iz krajev, kjer je mnogo grozdiča in vina, to je iz Haloze in sicer iz Gradišča 14 pri Cirkulanah. Najin datum rojstva je 11. oktobra, ker vsebuje kar štiri šestice. Rojena sva v Ptujju dne, 9. 9. 1949. V osnovno šolo sva hodila v Cirkulanah nato sva šla v Lj. Tone se je izučil za kleparja, jaz pa za kovinostругarja in sedaj obiskujem TSS Maribor, oddelek za

odrasle v Ptujju. Zaposlen sem v Tovarni avtoopreme v Ptujju. Tone opravlja svoj poklic in je sedaj začasno zaposlen v Avstriji (Pegau), odkoder se ob petkih vrača v Ptuj. Sobote in nedelje običajno preživiva skupaj. V Ptujju imava najemniško stanovanje, mnogokrat pa se vračava tudi domov v Haloze, da obiščeva svoje starše. Podobna si nisva preveč, Tone je nekoliko bolj suh in omenil bi tudi to, da se je rodil prvi.“

DANICA IN MILENA KMETEC

Ta teden sta naši izbranki praznovali svoj 13. rojstni dan. Proiskali smo ju sami, ker sta deklici preskromni, da bi sami zbrali dovolj poguma, da bi se prijavi na razpis. Rojeni sta 11. oktobra 1959 v Ptujju. Mama je gospodinja, oče izdelavec v TGA Kidričevo. V rani mladosti je družina stanovala v Slovenji vasi, sedaj pa v Ptujju, Belšakova ulica 41. Bratov in sester nimata in povedali sta nam, da si naraščaja v družini ne bi preveč želeli, ker tako dobita od svojih staršev več. Obiskujeta 7. razred osnovne šole T. Znidarič v Ptujju. Po končanem šolanju bi obe radi postali učiteljici (morda tudi profesorici) za slovenščino ali matematiko. V šoli se zelo dobro in marljivo učita in svoje velike podobnosti ne izkoristita za goljufanje, ker pravita da ju je strah pred tovarišici. Radi bereta knjige in večkrat obiskujeta knjižnico. Zanima ju tudi glasba, najbolj zabavna in nekoč sta imeli željo po glasbeni šoli, vendar za to ni bilo sredstev. Danes pravita, da nimata več volje. Zanimalo jih je igranje harmonike.

seznamu in težko je, da bi se našla še bolj podobna dvojčka. Bližnji sorodniki, sošolci in predavatelji ju ne ločijo med seboj. Ko bosta odrasli, se bodo marsikateremu fantu zmešale štrene, ko bo študiral, katera je njegova in katera ne. Imata lepe plave oči, nosita dolge kite (mama jih mora česati vsako jutro pred šolo), imata enaki pisavi, učita se skupaj, nosita enake obleke in čevlje (ista) številka čevljev), obe imata nekoliko bolj radi očeta, verjetno zato, ker je manj doma in ju manj krega. Imata tudi enaki kolesi.

Ko smo pred rojstnim dnevom vprašali, kaj si najbolj želita, nista vedeli povedati kaj konkretnega; zelo radi pa bi imeli smuči in gramofon. Morda bodo nujno željo izpolnila naša podjetja, ki bodo podprla našo akcijo za srečanje dvojčkov iz občin Ptuj, Slovenska Bistrica in Ormož.

V našem udeležstvu sta bili trikrat in v pogovoru smo opazili, da se neverjetno zagovarjata, če je kaj narobe se zatožita le, če sta medsebojno sperti.

Razlik med njima skoraj ni. Danica je bolj resna, Milena pa bolj

Mariborski festival razočaral

Mnoge obiskovalce, kakor tudi poslušalce radia in gledalce TV je letošnji festival „Vesela jesen 72“ zelo razočaral.

Letos smo po mariborski prireditvi prišli še bolj do spoznanja, da je organizacija večine jugoslovanskih festivalov vsako leto boljša, medtem ko so izvajanja pevcev in kvaliteta skladb vedno slabša.

Zirija, ki odloča o sprejemu melodije v finale, je navadno glavni krivec za takšno stanje. Zirije največkrat sestavljajo glasbeno ozko usmerjeni ljudje, podvrženi individualnim okusom, stilu in izboru, brez poslušalca za želje množic. Bolj je prispela melodija zakomplicirana, več možnosti ima, da bo prišla v finale, kajti večina komisij bolj gleda na dovršenost notnega pisanja in kako se avtor drži standardno ustaljenih pravil komponiranja, kakor da bi dal pudarek melodioznosti, preprostosti in originalnosti. Festivalne melodije niso glasbene diplomske naloge niti simfonična dela niti se ne pišejo praviloma po nekih ustaljenih kalupih, ker so enkratne melodije, namenjene izvajanju za določen čas in gredo nato v pozabo. V tem je tudi bistvo festivalov, da dajo vsako leto kaj novega in originalnega. V festivalskih komisijah, bi verjetno najlažje in najbolje opravljali svoje delo glasbeni redaktorji RTV postaj, ker so do stilov in izvajanj že zaradi svojega dela in zahtev poslušalcev še najbolj nepristranski.

Drugi velik problem so festivalski orkestri, oz. dirigenti. Festivali, kot so: mariborski, zagrebški, splitski in drugi so vokalne prireditve in ne instrumentalni koncerti. Namesto, da bi glavno vlogo na odru imel pevec, je ravno obratno. Dirigenti želijo prikazati vse svoje znanje aranžiranja in vso svojo glasbeno znanje in domiselnost, iz česar na koncu nastane nesprejemljiva mešanica godal, brenkal, pihal in drugih instrumentov, vmes pa brez vsakega

občutka, tuli pevec, če hoče preglasiti orkester. Staro pravilo pravi, da orkester daje pevcu ritem, njegovi melodiji barvo in da pri vokalnem izvajanju samo sodeluje, ne pa kot je pri nas v modi, da igra pri izvajanju celo glavno vlogo. In ko človek nekaj časa trezno spremlja naše festivale, pride do spoznanja, da sploh ni cilj lansiranje novih popevk, temveč, da je vse skupaj dobro režirana prireditev, v kateri želijo prikazati svoje kvalitete nekateri „vođeči“ skladatelji s svojim klanom pevcev, nekateri dirigenti in posamezni člani organizatorskega odbora.

Mnogi pevci, če želijo nastopati, morajo iti s komponisti v kompromis, ki se začne tako: „Ce ne boš pel mojih pesmi, te ne bom spremljal, ti ne bom dal možnosti za snemanje in nastope na RTV in drugo.“ Kajti večji del naših maloštevilnih skladateljev so hkrati tudi dirigenti in vodilni kadri v glasbeni gramofonski produkciji ter pri RTV.

Zato je v Sloveniji glede na druge republike zelo malo kvalitetnih solistov in vokalnih ansamblov, ker do uspeha prideš le, če se prodajaš ali če imaš zveze. Kvaliteta pri tem ni važna, ker ti jo ti „mojstri“ potom svoje kritike in izjav hitro in prisilno „ustvarijo.“ Malo je srečnežev, ki so uspeli zaradi dobrega glasu. Večina ostane neznanca. Ivo Robič je le primer, kaj se tudi kvalitetnemu pevcu zgodi, če se upre takšnemu klanu. Po celem svetu je šel glas njegove popularnosti, pri nas pa so ga spretno ignorirali.

Če se povrnemo k mariborskemu festivalu, opazimo letos še eno napako. Šel je v preveč dialektično področje. To je zabavni festival, za narodno muziko in narodni dialektični tekst pa že imamo ptujski festival Narodna muzika, narodni instrumenti in dialekt gredo lepo skupaj; nikakor pa to ne velja za zabavno glasbo, predvsem če pevci le površno obvladajo dialekt.

Ne samo, da večina pevcev fonetično sploh ni obvladala tekstov, temveč so bili tudi mnogi teksti nepravilni, ker so mnoge besede prleškega dialekta bile mešane s popačenimi mestnimi frazami, ali pa besedami, ki izvirajo iz drugih dialektov. Še prebivalci obdravskega območja ne obvladamo več prleškega dialekta, kako potem lahko pričakujemo, da ga bodo ljudje iz drugih dialektičnih območij.

Festival v Mariboru je letos precej zgubil na temperamentu, čeravno se imenuje „Vesela jesen“. Predvajane melodije so bile bolj balade kakor privlačne, melodije in nekdaj med občinstvom je upravičeno pripomnil, da bi to lahko bil „festival prleških uspavank.“

Zelo je razočarala Mariborčanka Marjetka Falk, ki je v zadnjih dveh letih požela precej uspeha, letos pa je izvajala melodijo, ki bi jo vsak enako renomirani pevec zavrnil.

Melodija, ki nima niti čustvenosti, niti pravega nepeva in melosa je obsojena na neuspeh, čeprav bi jo napisal Gershwin ker takšni nastopi ne vodijo k uspehu, le publiko spravljajo v slabo voljo.

Komisiji naslednje „Vesela jeseni 73“ pa bi veljal tale nasvet: dialekt-narečje je vezano za preprostega podeželskega človeka in je pri njem še najbolj ohranjen. Isto velja tudi za narodno glasbo in če želimo dialekt uspešno združiti z muziko, je to uspešno le v narodni glasbi.

razigrane narave. Tako pravita oni, mi tega nismo opazili. Danica je morda za kakšen centimeter višja, vendar to opaziš samo, če te na to predhodno opozorijo. Na vsako postavljeno vprašanje, kaj je za katero izmed njih značilno, sta vedno odgovorili „ISTO“, oziroma „OBE“. Zato, ker nismo mogli izvedeti nič posebnosti, smo obiskali njuno razredničarko Greto Glatc in učiteljico Silvijo Weigl. Tovarišica Weiglova nam je rekla: „Največji problem je v tem, da sta obe enako marljivo, pridni in da enako znata. Jaz njiju ne ločim.“ Razredničarka Greta pa je povedala: „Jaz ju ne ločim. Navadno pokličem eno izmed njiju in katera pride pred tablo, pač pride; razlike v znanju tako ali tako ni. Milena je nekoč pri pevskih vajah omedlela in je padla, tako da si je razbila brado in po rani smo ju nekaj časa razločevali. Prejšnja razredničarka ju je razmestila, da nista sedeli skupaj in sta bili zelo prizadeti. Sedaj spet sedita skupaj.“ To smo zvedeli v šoli. Dekleti bosta v svojem življenju mnogo privarčevali pri dragih fotografijah, kajti fotografirat se lahko gre le ena, ker sta si podobni kakor jajce jajcu. Njun oče je bil tudi dvojček. Dvojčki, ko se boste zbrali na svojem srečanju, lahko Danico in Mileno povabite na kvartopirski dvoboj, ker zelo dobro igrata karte.

FOTOAMATERJI PRI DELU

Janko Mlinarič: KDO PRAVI, DA NE MOREM ČEZ PLOT?

Janko iz Markovc pri Ptujju nam je poslal amaterski posnetek svojega psa, za katerega pravi, da je tako hud, da je že njega večkrat oklal. Res je škoda za naše bralce, da ni psa ujel v objektiv takrat, ko je bil ta pri delu in mu je raztrgal hlače.

Amaterji le pogum, mi vas čakamo, Vi slikajte, mi bomo objavljali.

S F O T O	MAJCI	K U P O N
	PRVIŠČE	
	1981 - 1982	

M E L O D I J A T E D N A	
5	MAJCI
	1981 - 1982

NEPRAVILNO PREČKANJE

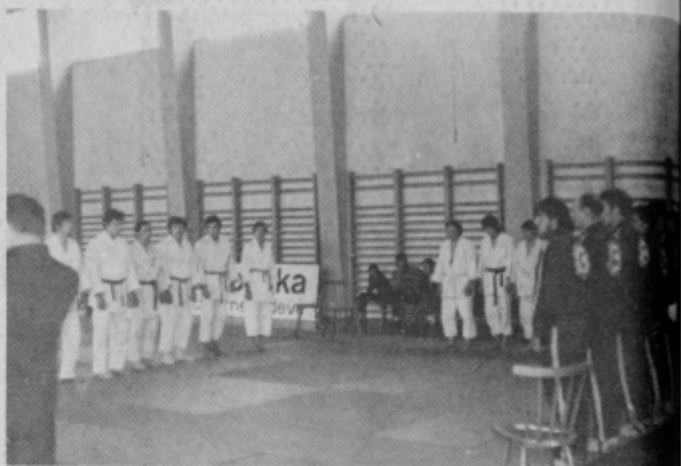
Majcen Jakob iz Cvetkovec se je peljal s kolesom po stranski cesti iz Podgorca in zapeljal na glavno cesto ne da bi se prepričal, če je le-ta prosta. Medtem je iz Ptujja pripeljal voznik osebnega avtomobila Milan Sobar, avstrijski državljan. Močno je zavrl, vendar ni mogel nesreče preprečiti. Neprevidnega kolesarja je zbil po cestišču, sam pa je zapeljal na bližnjo njivo. Kolesarja so lažje poškodovanega odpeljali v ptujsko bolnišnico. Materialne škode je za 300,00 din.

Ekipa IMPOL II v prvi slovenski judo ligi

Pred kratkim je bilo v telovadnici TVD Partizan Slovenska Bistrica letošnje kvalifikacijsko tekmovanje za vstop v prvo slovensko judo

v Slovensko Bistrico ne bi bila sobotni izlet, so se ekipe pomerile v prijateljskem srečanju.

Najprej sta se srečali ekipe Alpina

Vse tri ekipe: Alpina Žiri, Ivo Rey iz Celja in domači IMPOL II so posejale članice prve slovenske judo lige brez boja.

ligo. Kljub temu, da je organizator JK IMPOL Slovenska Bistrica pričakoval več ekip, so se kvalifikacij udeležile samo tri. Ker pa so se iz tega kvalifikacijskega tekmovanja uvrstile v prvo slovensko judo ligo tri ekipe, izbor ob treh udeleženi ni bil težek, saj so se vse brez bojev uvrstile v to kvalitetno ligo. Tako so postale nove članice prve slovenske judo lige ekipe ALPINA Žiri, Ekipe Iva Reya iz Celja in domača ekipa IMPOL II Slovenska Bistrica.

Da pa ob tem ne bi razočarali številnih gledalcev in da njihova pot

in Ivo REY iz Celja, pri čemer pripravila ekipa majhno presenečenje z zmago nad celjsko ekipo Bistričani so izgubili od Celjani nato premagali ekipo Alpina. Tako so vse tri ekipe zabeležile poraz in eno zmago.

Seveda pa je treba ob tem poudariti, da bi bili boji mnogo zanimivejši, rezultati pa nekoliko drugačni če bi se tekmovanja udeležila še ena od napovedanih ekip za kvalifikacije in bi bilo potrebno za uvrstitev v ligo več prizadevanj.

Foto in tekst: Viktor Horvat

GENIZLO: Velšek

PO JEZERU BLIZ TRIGLAVA

Refren:
Ribam srca vsem igrajo,
da skakljajo nad vodo,
še valovi šepetajo
in šumljajo med seboj.

Tukaj Slava vence vije,
srce bije nam gorko,
čujte gore in bregovi,
da sinovi Slave smo.

Avtor teksta, enega najlepših narodnih napevov „Po jezeru bliz Triglava“, je Miroslav Vilhar. Muziko je napisal A. Foerster. Objavljamo jo zato, ker ta pesem kljub

popolni dovršenosti z glasbenega vidika in kljub temu, da ima lepo besedilo in napev, vse bolj tone v pozabo. Mnoge današnje izvedbe pa so že zelo spremenjene in izpuščajo originalni tekst. Objavljene note in tekst so popolni original. To je dejansko ponarodela pesem in pisca teksta Vilharja je že marsikdo pozabil. Pesem je bila pisana priložnostno, vendar je mesec dni po prvi izvedbi bila poznana od Benečije, prek Koroške do Prekmurja. Danes ta pesem predstavlja himno premnogih naših izseljencev v Avstraliji in ZDA.

Rokomet

MLADINCI

DRAVA: VUZENICA
(7:4) 17:11

Ptujski mladinci so na domačem igrišču v mnogo boljše igri porazili fizično močnejšo ekipo iz Vuzenice. Drava je z nekaj goli prednosti vodila celo tekmo, tako da zmaga ni bila ogrožena. Teren za igro je bil zelo težaven zaradi dežja. Sodil je Ogrner iz Maribora.

VELIKA NEDELJA-FUŽINAR
(3:5) 9:17

Fužinar iz Raven je v Ptujju premagal domačina Veliko Nedeljo, ki še nima svojega igrišča in igra v Ptujju. Tekma je bila lepa, vendar mokra žoga nikakor ni hotela ubogati igralcev in je rada uhajala iz rok.

ČLANI

VELIKA NEDELJA-ORMOŽ
(3:9) 7:16

Tudi v članski tekmi Velika Nedelja ni imela sreče, kajti nasprotnik ji je bil letošnji kandidat za prvo mesto, ki jo je visoko porazil. Ormožanci so bili mnogo boljše in rezultat bi bil lahko za njih še mnogo višji. Ormožu je potreben za prvo mesto v ligi samo še poraz konkurenta Branika iz Maribora.

Občinska nogometna liga Ptuj

VZHOD

PTUJ	5	4	0	1	23:9
DORNAVA	5	3	1	1	20:14
ZAVRČ	5	2	3	0	16:11
STOJNCI	5	3	0	2	22:10
ROGOZNICA	5	2	2	1	15:13
GORIŠNICA	5	3	0	2	16:14
GRAJENA	5	1	2	2	14:11
MARKOVCI	5	2	0	3	20:22
VICANCI	5	1	0	4	9:22
PRVENCI	5	0	0	5	0:13

ZAHOD:

LOVRENC	6	5	0	1	20:14
SKORBA	5	3	2	0	25:8
DRAVINJA	5	4	0	1	15:11
HAJDINA	5	3	1	1	24:6
VIDEM	4	3	1	0	14:7
ZLATOLIČJE	5	3	0	2	13:7
MAKOLE	5	3	0	2	17:17
PREPOLJE	5	0	2	3	12:18
GEREČJA VAS	5	1	0	4	7:18
KIDRIČEVO	5	0	0	5	11:28
LESKOVEC	6	0	0	6	10:34

Občinska tekmovalna komisija na svojem sestanku sklenila, da NK Prvenci brišejo iz nadaljnjega tekmovanja, ker tega niso sprejeli resno, ker so predajali tekme brez boja ali pa pomagali nasprotniku ustvarjati boljše gol razliko. Ko je jesenski razpored ne da sprejeti, se bodo vse tekme s NK Prvenci pisale z rezultatom 3:0, v sporednem delu pa bodo ekipe popolnoma brisali iz seznama.

